کتابِ مقدّس

یعنی

عهدِ جدید

که مقدّس کتابلرن انتشاری ایچون مقرّر اولان انکلیز

وخارجی شرکتن خرج ومصارفی اینن یونانی

دیلندن ترجمه اولنوب لیپسق شهرنده

دروقولینن مطبعه‌سنده

۱۸۹۲ سنهٔ مسیحیّه‌ده

باصلدی

عهد جدیدن فهرستی

Transcaucasian or Azerbijan Turkish New Testament.

لوقانن انجیلی

اوّلنجی باب

١ چونکه چوخلر اقدام ایلیوبدرلر که آرامزده یقین بیلنمش احوالاتن حکایتنی
٢ یازسونلر✡ نیجه که ابتدادن کوزلری اینن کورنلر و کلامن خدمتکارلری اولانلر
٣ اولری بزه یتروبلر✡ منه ده روا کورندی که هر زادی دقّت اینن تفتیش ایلیندن
٤ صوره سنه ای افضل تِیافِلُوس ترتیب اینن یازم✡ که او مطلبلرن حقیقتنی که اولرده
تعلیم تابوبسن درست بیلهسن✡
٥ یهودا پادشاهی هیرودسن ایّامنده اَبِیّا دستهسندن ذکریّا آدلی بر کاهن وار ایدی
٦ و اونن عورتی هارون قزلرندن اولوب آدی الیصابت ایدی✡ ایکیسی ده اللّهن
٧ حضورنده صالح و ربّن هامی احکامنده و قانونلرنده عیبسز رفتار ایلین ایدیلر✡ و اولرن
اوشاغی یوخ ایدی چونکه الیصابت دوغمیان و ایکیسنن ده یاشلری خیلی کچمش
٨ ایدی✡ و واقع اولدیکه اوز دستهسنن نوبتنده اللّهن حضورنده کاهنلك ایلین وقتده
٩ کاهنلکن عادتنه کوره بخور یاندرمغن نوبتی قرعه اینن اونه دوشوب ربّن هیکلنه
١٠ کیردی✡ ١١ و خلقن هامی جمعیّتی بخور وقتنده اسیکده دعا ایلر ایدیلر✡ و ربّن
١٢ ملکی بخور قربانکاهنن صاغ طرفنده دوروب اونه کورندی✡ ذکریّا ده اونی
١٣ کورنده مضطرب اولوب قورخویه دوشدی✡ امّا ملك اونه دیدی قورخما ای
ذکریّا چونکه دعاك قبول اولندی و عورتك الیصابت سنن ایچون بر اوغل
١٤ دوغهجق و آدینی یحیی قویهجقسن✡ و او سنن ایچون خوشحاللق و شادلق سببی
١٥ اولهجق و اونن دوغلمغندن چوخلر سوینهجکدرلر✡ چونکه او ربّن حضورنده بیوك

اوله‌جق وشراب وکیفلندرن زاد ایچمیه‌جك وآناسنن بطننده‌ن روح القدس اینن
۱٦ دولی اوله‌جقدر ٭ او بنی اسرائیلن چوخلرینی اولرن ربّ اللّهنه دونده‌ره‌جکدر ٭
۱۷ واوزی الیاسن روحی وقوّتی اینن اونن قباغنده کیده‌جکدر تاکه آتالرن قلبلرینی اوشاقلره
وعاصیلری صالحلرن معرفتنه دوندروب ربّ ایچون بر مُستعدّ قوم حاضر ایلسون ٭
۱۸ ذکریّا ملکه دیدی من بونی نه‌دن بیلم وحال اوکه من قوجالمشم وعورتمن ده کونلری
۱۹ کچوبدر ٭ ملك ده جواب ویروب اونه دیدی من اللّهن حضورنده دوران جبرائیل
۲۰ ام وسنن اینن دانشمغه وبو مژده‌لری سنه یترمکه کوندرلمشم ٭ وبو در سن لال
اوله‌جقسن وبو زادلر واقع اولان کونه کمین دانشه بیلمیه‌جکسن چونکه سوزلرمه
۲۱ که اوز وقتنده واقع اوله‌جقدرلر ایناندمادن ٭ وخلق ذکریّانن انتظارنده اولوب هیکلده
۲۲ چوخ یوبانمغندن تعجّب ایلر ایدیلر ٭ واو چخانده اولر اینن دانشه بیلمدی پس
۲۳ بیلدیلرکه هیکلده بر رویا کوروبدر واولره اشاره ایلر ایدی ولال قالدی ٭ وواقع
۲٤ اولدیکه خدمتنن کونلری تمام اولاندن صوره اوز ایوینه کتدی ٭ واو کونلردن
۲۵ صوره عورتی الیصابت حامله اولدی واوزینی بش آی کیزلدوب دییر ایدی ٭ ربّ
بو کونلرده که منه مرحمت نظرینی صالدی بیله ایلیوبدرکه عیبمی آدملرن آراسندن
کوترسون ٭
۲٦ وآلتنجی آیده ملك جبرائیل اللّهن طرفندن جلیلن ناصرت آدلی شهرینه کوندرلدی ٭
۲۷ بر باکره‌نن یاننه که داود اولادندن یوسف آدلی بر آدمه نشانلی ایدی واو باکره‌نن
۲۸ آدی مریم ایدی ٭ وملك اونن یاننه کلوب دیدی السّلام ای شفقت تاپمش ربّ سنن
۲۹ اینن در سن عورتلرن آراسنده مبارك سن ٭ ومریم اونی کورنده سوزندن مضطرب
۳۰ اولدی واوز اوزنده دییر ایدی بو نیجه سلام در ٭ ملك ده اونه دیدی قورخما ای
۳۱ مریم چونکه اللّهن یاننده توفیق تاپوبسن ٭ وبو در سن حامله اولوب بر اوغل
۳۲ دوغه‌جقسن وآدینی عیسی قویه‌جقسن ٭ او بیوك اوله‌جق ومتعالن اوغلی
۳۳ دیپله‌جکدر وربّ الله اونن آتاسی داودن تختنی اونه ویره‌جکدر ٭ ویعقوبن ایوی
اوستنه ابد الاباده کمین پادشاهلق ایلیه‌جك واونن پادشاهلغنن آخری اولمیه‌جقدر ٭

۳۴ ۳۵ مریم ده ملکه دیدی بو نیجه اوله بیلور وحال اوکه من ار کورمیمشم ✡ ملك ده
جواب ویروب اونه دیدی روح القدس اوستکه نازل اولوب متعالن قدرتی سنه
۳۶ کولکه صاله‌جقدر بونن ایچون ده او مقدس مولوده اللهن اوغلی دیه‌جکلر ✡ وبو
در سنن قومك الیصابت ده که اونه دوغمیان دیلور ایدی قوجه‌لغنده بر اوغلانه
۳۷ حامله در و بو آی آلتنجی آیی در ✡ اونن ایچونکه اللهن یاننده هیچ زاد محال
۳۸ دکل ✡ مریم ده دیدی بو در ربن کنیزی ام سوزکه کوره منم ایچون اولسون و ملك
اوندن آیرلدی ✡
۳۹ ۴۰ واو کونلرده مریم دوروب تعجیل اینن داغلر سمتنده یهودا شهرینه کتدی ✡ و ذکریانن
۴۱ ایوینه کیروب الیصابته سلام ویردی ✡ وواقع اولدیکه الیصابت مرینن سلامنی
اشیدنده اوشاق اونن بطننده صچرادی و الیصابت روح القدس اینن دولی اولدی ✡
۴۲ واوجا سس اینن سسلیوب دیدی عورتلر آراسنده مبارك سن و مبارك در سنن بطنکن
۴۳ ۴۴ میوه‌سی ✡ ومنه بو هرادن اولوبدر که ربمن آناسی یانمه کلسون ✡ چونکه بو در
۴۵ سنن سلامکن سسی قولاقلرمه یتشن وقت اوشاق بطنمده شادلقدن صچرادی ✡ وخوشا
سنن حالکه که ایناندن اونن ایچونکه ربن طرفندن سنه دیلمش سوزلر تمام اوله‌جقدر ✡
۴۶ ۴۷ ومریم دیدی جانم ربه تعظیم ایلر ✡ وروحم قورتاریجیم اولان الله اینن شاد
۴۸ وخوشحال اولوبدر ✡ اونن ایچونکه کنیزینن آلچقلغنه مرحمت نظری صالوبدر چونکه بو
۴۹ در بوندن صوره هامی طایفه‌لر منه سعادتلی دیه‌جکلر ✡ اونن ایچونکه او قادر
۵۰ اولان منم ایچون بیوك ایشلر ایلدی و آدی قدوس در ✡ ورحمتی دور بدور اوندن
۵۱ قورخانلرن اوستنده در ✡ اوز قولی اینن قدرت ظاهر ایلدی واوز قلبلرینن
۵۲ فکرنده مغرور اولانلری داغتدی ✡ سلطانلری تختلرندن ییندروب آلچقلری
۵۳ اوجالتدی ✡ آجلری یخشی زادلر اینن دویروب دولتلیلری بوش یوله صالدی ✡
۵۴ ۵۵ ورحمتنی یادینه کتورمك اینن اوز بنده‌سی اسرائیله امداد ایلدی ✡ نیجه که آتالرمزه
۵۶ دیش ایدی که ابراهیمه ونسلنه ابده کمین اوله ✡ ومریم اوچ آیه قدر یاننده قالوب
صوره اوز ایوینه قایتدی ✡

۵۷ و الیصابتن دوغمق وقتی یتشوب بر اوغل دوغدی ٭ و قونشیلری و قوملری
۵۸ اشتدیلر که ربّ اونه اوز مرحمتنی بیوتمش ایدی و اونن اینن سویندیلر ٭ و واقع
۵۹ اولدیکه سکزنجی کونده اوشاغی ختنه ایلمکه کلدیلر و آدینی آتاسنن آدینه کوره ذکریّا
۶۰ قویر ایدیلر ٭ لاکن آناسی جواب ویروب دیدی یوخ امّا یحیی آدلنسون ٭ اونه
۶۱ دیدیلر که سنن قوملرکده بو آد اینن آدلنمش کیمسه یوخدر ٭ و اشاره اینن آتاسنه
۶۲ معلوم ایلدیلر که نه استر که اونه آد قویلسون ٭ او ده بر لوح استدی و یازوب
۶۳ دیدی آدی یحیی در و هامیسی تعجّب ایلدیلر ٭ و همان ساعت آغزی و دیلی
۶۴ آچلوب اللّهه حمد ایلیوب دانشور ایدی ٭ و اولرن هامی قونشیلری قورخی‌یه
۶۵ دوشدیلر و بو کیفیتلرن هامیسی تمام یهودا داغلری سمتنده شهرت تاپدی ٭ و اشیدنلرن
۶۶ هامیسی اولری اوز خاطرلرنده صاخلیوب دیبردی ایدیلر آیا بو اوشاق نه اوله‌جق
۶۷ و ربّن الی اونن اینن ایدی ٭ و آتاسی ذکریّا روح القدس اینن دولوب پیغمبرلك
۶۸ ایلدی و دیدی ٭ اسرائیلن اللّهی ربّ مبارك اولسون که اوز قومنی یوقلیوب اونه
۶۹ خلاص کرامت ایلدی ٭ و اوز بنده‌سی داودن ایونده بزم ایچون نجات بوینوزی
۷۰ وجوده کتوردی ٭ (نیجه که ابتدادن اوز مقدّس پیغمبرلرینن آغزی اینن دانشوبدر) ٭
۷۱ که دشمنلرمزدن و بزه بغض ایلینلرن هامیسنن الندن نجات اولسون ٭ تا آتالرمزه
۷۲ مرحمت ایلیوب اوز مقدّس عهدینی ٭ یعنی آتامز ابراهیمه ایچدیکی آندی یاده
۷۳ کتورسون تا اونی بزه عطا ایلسون ٭ که دشمنلرمزن الندن قورتلوب ٭ پاکلك
۷۴ وعدالت اینن اونن حضورنده عمرمزن هامی کونلرنده اونه قورخیسز عبادت ایلیك ٭
۷۵ وسن ای اوشاق متعالن پیغمبری آدلنه‌جقسن چونکه ربّن یوزی قباغنده اونن
۷۶ یوللرینی حاضر ایلمك ایچون کیده‌جکسن ٭ که قومنه او نجاتن معرفتنی ویره‌سن
۷۷ که کناهلرینن باغشلانمغنده در ٭ اللّهمزن چوخلی رحمتندن که اونن اینن او اوجاراق
۷۸ کوکدن طلوع ایلین بزی یوقلدی ٭ تا که قرانلقده و اولوم کولکه‌سنده اوطورانلره
۷۹ اشیقلنسون و ایاقلرمزی سلامت یولنه هدایت ایلسون ٭ و اوشاق بیویوب روحده
۸۰ قوّتلنور ایدی و اسرائیله معلوم اولان کونه کمین چوللرده اولور ایدی ٭

ایکنجی باب

۱ و او کونلرده واقع اولدیکه آوغوستس قیصرن طرفندن فرمان صادر اولدی
۲ که تمام رُبع مَسکونن آدملرینن آدلری دفتره یازلسون ٭ بو دفتره یازمقلق قورینیوسن
۳ شامه حاکم اولان زماننده واقع اولدی ٭ و دفتره یازلمق ایچون هرکس اوز شهرینه
۴ کیدر ایدی ٭ پس یوسف ده جلیلن ناصرت شهرندن یهودا ولایتنه داودن شهرینه چیخدی
۵ که بیت لحم آدلنور اودن اوتری که داودن اولادندن و نسلندن ایدی ٭ تا نشانلیسی
۶ مریم اینن که حامله ایدی دفتره یازلسون ٭ و واقع اولدی که اولر اوراده اولان وقت
۷ اونن دوغمق وقتی یتشدی ٭ و اوز ایلکی اوغلنی دوغوب و اونی قونداغه قویوب
۸ آخورده یاتردی چونکه کاروانسرای‌ده اولر ایچون بر یوخ ایدی ٭ و او یرده چوبانلر
وار ایدی که چولده اولوب اوز سوریلرینی صاخلامق ایچون کیجه‌ده نوبت اینن کشیك
۹ چکر ایدیلر ٭ ناکاه ربّن ملکی اولرن یانه کلوب ربّن جلالی اولرن اطرافنده اشیقلندی
۱۰ و اولر حدّسز قورخدیلر ٭ امّا ملك اولره دیدی قورخمیون چونکه بو در من سزه
۱۱ بیوك شادلغن مژده‌سنی کتوررم که او تمام قوم ایچون اوله‌جقدر ٭ بو سببدن که
۱۲ بوکون داودن شهرنده بر قورتاریجی که مسیح ربّ درسزه متولّد اولدی ٭ و سزن ایچون
۱۳ نشان بو اولسون که اوشاغی قونداغه قویلمش و آخورده یاتمش تاپه‌جقسز ٭ و همان
ساعت ملك اینن کوك لشکرینن فوجی ظاهر اولدی که اللّهه حمد ایلیوب دییر ایدیلر ٭
۱۴ ۱۵ اللّهه اوجاراق کوکده جلال و یرده سلامت و آدملرده رضامندلق اولسون ٭ و واقع
اولدیکه ملکلر اولردن آیرلوب کوکه کیدندن صوره چوبانلر بر برینه دیدیلر ایندی
۱۶ بیت لحمه کمهن کیدوب بو واقعه‌نی که ربّ بزه اظهار ایلیوبدر کورك ٭ و تعجیل
۱۷ اینن کلوب مریمی و یوسفی و آخورده قویلمش اوشاغی تاپدیلر ٭ و کورندن صوره
۱۸ اوشاق خصوصنده اولره دیهلمش سوزه شهرت ویردیلر ٭ و جمله اشیدنلر چوبانلرن
۱۹ اولره دیدیکی زادلردن اوتری چوخ تعجّب ایلر ایدیلر ٭ و مریم هامی بو سوزلری
۲۰ اوز قلبنده صاخلیوب تفکّر ایلر ایدی ٭ و چوبانلر هامی او زادلر ایچون که اولره دیهلدیکنه
کوره اشتدیلر و کوردیلر اللّهه مجد و حمد ویره ویره قایتدیلر ٭

٢١ وسکزنجی کون تمام اولانده اوشاغی ختنه ایلیوب آدینی عیسی قویدیلر نیجه که
٢٢ بطنده قرار طوتاندن ایرلی ملکدن آدلنمش ایدی ٭ وموسی‌نن شریعتنه کوره مریمن
تطهیر کونلری تمام اولاندن صوره اوشاغی ربّه احضار ایلملك ایچون اورشلیمه کتوردیلر ٭
٢٣ نیجه که ربّن شریعتنده یازلوبدر که هر ذکرکه اوّل رحمی آچسه ربّ ایچون مقدّس
٢٤ صایلسون ٭ وهم که قربان کچرتسونلر اونه کوره که ربّن شریعتنده دیلوبدر یعنی یا بر جُفت
٢٥ قُمری ویا ایکی کوکرچین بالەسی ٭ وبو دراو وقت اورشلیمده شمعون آدلی بر آدم
وار ایدی که صالح ودیندار واسرائیلن استدیکنه منتظر بر آدم ایدی وروح القدس
٢٦ اونن اوستنده ایدی ٭ وروح القدسدن اونه الهام اولمش ایدی که ربّن مسیحنی کورمینجه
٢٧ اولومی کورمسون ٭ واو روحن دلالتی اینن مقدّس یره کلدی ووقت که والدین
٢٨ اوشاق عیسی‌نی کتوردیلر تا که اونن حقنده شریعتن عادتنه کوره عمل ایلسونلر ٭ او
٢٩ اونی اوز قوللرینه آلدی واللّهه شکر ایلیوب دیدی ٭ یا قادرِ مطلق ایندی سوزکه
٣٠ کوره قولکی سلامت اینن مرخّص ایلرسن ٭ بو سببدن که کوزلرم سنن نجاتکی
٣١ ٣٢ کوروبدر ٭ که اونی هامی ملّتلرن حضورنده حاضر ایلیوبسن ٭ تا که خارجی
٣٣ طایفه‌لره اشیخلندران نور واسرائیل قومکه جلال اولسون ٭ واونن خصوصنده
٣٤ دیلن سوزلردن یوسف واوشاغن آناسی تعجّب ایلر ایدیلر ٭ وشمعون اوللره
خیر دعا ایلیوب آناسی مریمه دیدی حقّا بو اسرائیلده چوخلرن یخلمغی وقیامی ایچون
٣٥ قویلدی وهمده آیله علامت ایچون که اونه ضدّ دانشلور ٭ وهمان سنن جانکه ده
٣٦ قلج کچه‌جکدر تا که چوخ قلبلرن فکرلری آشکار اولنسون ٭ وآشیر سبطندن
فانوئیلن قزی حنّا آدلی بر نبیّه وار ایدی که اوز قزلغندن صوره یدی ایل اری اینن
٣٧ کچنمش ایدی امّا ایندی خیلی قاریوب ٭ وسکسان درت ایله یاخین دول اولوب کیجه
وکوندوز اوروجلر ودُعالر اینن عبادته مشغول اولوب مقدّس یردن هیچ آیرلمز
٣٨ ایدی ٭ او ده همان ساعت حاضر اولوب ربّه شکر ایلدی واونن بارەسنده اورشلیمده
٣٩ خلاصه منتظر اولانلرن هامیسی اینن دانشر ایدی ٭ وهامی زادلری ربّن شریعتنه
٤٠ کوره تمام ایلیندن صوره جلیله اوز شهرلری اولان ناصرته قایتدیلر ٭ اوشاق ده

بیویوب روحده قوّتلنور ایدی و حکمت اینن دولی اولوب اللّهن توفیقی اونن اوستنده ایدی ٭
٤١ ٤٢ و والدینی هر ایل فصح بیرامنده اورشلیمه کیدر ایدیلر ٭ و او اون ایکی یاشنده
٤٣ ایکن بیرامن عادتنه کوره اولر اورشلیمه چیخدیلر ٭ و کونلری تمام ایلیندن صوره
٤٤ قایداندە اوشاق عیسی اورشلیمده قالدی و یوسف و آناسی بیلمز ایدیلر ٭ وچون کمان آپارر ایدیلرکه یولداشلر آراسنده در بر کونلك یول کلوب اونی قوملر و آشنالر
٤٥ آراسنده آختارر ایدیلر ٭ امّا چون اونی تاپمادیلر اورشلیمه قایتدیلرکه اونی آختارسونلر ٭
٤٦ و واقع اولدیکه اوچ کوندن صوره اونی مقدّس یرده معلّملرن آراسنده اکلشمش
٤٧ تاپدیلرکه اولر اینن سؤال وجواب ایلر ایدی ٭ واشیدنلرن هامیسی اونن عقلنه
٤٨ وجوابلرینه حیران قالور ایدیلر ٭ اولر ده اونی کورنده حیران اولدیلر و آناسی اونه دیدی ای اوغل نه ایچون بزه بیله ایلدن بو در آتاك ومن غمکین اولوب سنی
٤٩ آختارر ایدك ٭ واولره دیدی نه ایچون منی آختارر ایدز آیا بیلمز ایدزکه من کرك
٥٠ ٥١ آتامنکیلرده اولم ٭ امّا اولر او سوزیکه اولره دیدی آنلامادیلر ٭ واولر اینن یوله دوشوب ناصرته کلدی و اولره مطیع ایدی و آناسی بو زادلرن هامیسنی اوز قلبنده
٥٢ صاخلر ایدی ٭ عیسی ده حکمتده و قامتده و توفیقده اللّهن و آدملرن یاننده ترقّی ایلر ایدی ٭

اوچنجی باب

١ و تبریوس قیصرن پادشاهلغنن اون بشنجی ایلنده وقتکه پونطیوس پیلاطس یهودا ولایتنن حاکمی و هیرودس جلیلن درتدن برینن حاکمی و قرداشی فیلپّوس ایتوریه‌نن
٢ و تراخونیتس ولایتنن رئیسی و لیسانیاس آبیلینی‌نن درتدن برینن حاکمی ٭ و حنّا وقیافا بیوك کاهن ایدیلر اللّهن کلامی چولده ذکریّانن اوغلی یحیی‌یه نازل اولدی ٭
٣ او ده اردنن اطرافنده اولان ولایتلرن هامیسنه کلوب کناهلرن باغشلانمغی ایچون
٤ توبه تعمیدینی وعظ ایلر ایدی ٭ نتیجه که اشعیا پیغمبرن سوزلرینن کتابنده یازلوبدرکه
٥ دپیر چولده ندا ایلینن سسی بویورر که ربّن یولنی حاضر وجادّه‌لرینی راست ایلیون ٭ هر

دره دولی وهر داغ وتپه آلچق اولسون واگریلر دوز وناهموار یوللر هموار اولسون ٭
٦ وهر بشر اللّهن نجاتنی کورسون ٭ ۷ واوزندن تعمید تاپمق ایچون کلن جمعیتلره دیپر
۸ ایدی ای افعی جنسلری کلن غضبدن قاچمغی سزه کیم کورستدی ٭ پس توبه‌یه
لایق میوه‌لر کتوروون وباشلیوب اوززده دییون که آتامز ابراهیم در چونکه من سزه
۹ دیپرم که الله بو داشلردن ابراهیمه اوشاقلر وجوده کتورمکه قادر در ٭ واینمدی
بالته آغاجلرن کوکنه قویلوبدر ویخشی میوه کتورمین هر آغاج کسلوب اوده صالنه‌جقدر ٭
۱۰ واو جمعیتلر اوندن سؤال ایلیوب دیدیلر پس نه ایلیك ٭ ۱۱ او ده جواب ویروب
اولره دیدی ایکی دونی اولان دونی اولمیانه ویرسون وخوراکی اولان ده بیله ایلسون ٭
۱۲ وکمرکچی‌لر ده تعمید تاپمغه کلوب اونه دیدیلر ای معلّم بز نه ایلیك ٭ ۱۳ او ده
۱٤ اولره دیدی سزه مقرّر اولنمشدن آرتق آلمیون ٭ وسربازلر ده اوندن سؤال ایلیوب
دیدیلر که بز نه ایلیك اولره دیدی هیچ کیمه ظلم وجبر ایلمیون ومواجبزه قناعت
۱٥ ایلیون ٭ وخلق انتظارده اولانده وهامیسی اوز قلبلرنده یحیی‌نن حقّنده فکر ایلینده
۱٦ که آیا بو مسیح اوله بیلور ٭ یحیی هامی‌یه جواب ویروب دیدی من سزه صو ایله
تعمید ویررم امّا مندن قوّتلی شخص کلور که من باشماقلرینن باغنی آچمغه لایق دکلم او سزه
۱۷ روح القدس واود ایله تعمید ویره‌جکدر ٭ او که شانه‌سی النده در واوز خرمننی
دقّت ایله صاورر وبغدانی اوز انبارنده جمع ایلیوب صمانی سونمز اودده یانده‌جقدر ٭
۱۸ پس چوخ اوزکه زادلری نصیحت ویروب خلقه مژده ویرر ایدی ٭ ۱۹ امّا هیرودس
مملکتن دردتدن برینن حاکمی که قرداشی فیلیوسن عورتی هیرودیا سببندن وایلدیکی
۲۰ سایر پیس عمللر ایچون اوندن ملزم اولنمش ایدی ٭ بونی ده اولرن هامیسنه آرتردی
که یحیی‌نی زندانده محبوس ایلدی ٭
۲۱ وواقع اولدیکه هامی خلق تعمید اولناندہ عیسی ده تعمید اولنوب دعا ایلینده کوك
۲۲ آچلدی ٭ وروح القدس جسمانی صورت ایله کوکرچین کمی اوستنه نازل اولدی
۲۳ وکوکدن بر صدا کلوب دیدی سن سوکلی اوغلم سن سندن راضی ام ٭ وعیسی اوزی
تخمینًا اوتوز یاشنن ابتداسنده ایدی و (نیجه‌که کمان آپارر ایدیلر) او یوسفن اوغلی

٢٤ ایدی که اوده عیلی‌نن ✡ او ده متّاتن او ده لاوی‌نن او ده ملکی‌نن او ده ینّانن او
٢٥ ده یوسفن ✡ او ده متّاتیانن او ده عاموصن او ده ناحومن او ده حسلی‌نن او ده
٢٦ نجّانن ✡ او ده محاتن او ده متّاتیانن او ده شمعی‌نن او ده یوسفن او ده یهودانن ✡
٢٧ او ده یوحنّانن او ده ریسانن او ده زروبابلن او ده شالتئیلن او ده نیری‌نن ✡
٢٨ ٢٩ او ده ملکی‌نن او ده عدّی‌نن او ده قوصامن او ده الموداmن او ده عیرن ✡ او ده
٣٠ یوسانن او ده الیعازرن او ده یوریمن او ده متّاتن او ده لاوی‌نن ✡ او ده شمعونن
٣١ او ده یهودانن او ده یوسفن او ده یونانن او ده الیاقیمن ✡ او ده ملیانن او ده
٣٢ مایننانن او ده متّاتانن او ده ناتانن او ده داودن ✡ او ده یسانن او ده عوبیدن او
٣٣ ده بوعزن او ده سلمونن او ده نحشونن ✡ او ده عمّینادابن او ده آرامن او ده حصرونن
٣٤ او ده فارصن او ده یهودانن ✡ او ده یعقوبن او ده اسحقن او ده ابراهیمن او ده
٣٥ تارحن او ده ناحورن ✡ او ده ساروجن او ده رعونن او ده فالجن او ده عابرن
٣٦ او ده شالحن ✡ او ده قینانن او ده ارفکشادن او ده سامن او ده نوحن او ده
٣٧ لامکن ✡ او ده متوشالحن او ده اخنوخن او ده یاردن او ده مهلل‌ئیلن او ده قینانن ✡
٣٨ او ده انوشن او ده شیتن او ده آدمن او ده اللّهن ✡

دردنجی باب

١ ٢ وعیسی روح القدس اینن دولی اردندن قایدوب روحدن چوله آپارلدی ✡ وقرخ
کون ابلیسدن امتحان اولنور ایدی واو کونلرده هیچ زاد یمدی واولر تمام اولاندنصوره
٣ آج اولدی ✡ وابلیس اونه دیدی اگر اللّهن اوغلی سن بو داشه دی چورك اولسون ✡
٤ وعیسی اونه جواب ویروب دیدی یازلوبدرکه انسان نه یالقوز چورك اینن
٥ دیریلور امّا اللّهن هر سوزی اینن ✡ وابلیس اونی بر اوجا داغن اوستنه آپاروب
٦ رُبع مَسکونن هامی پادشاهلقلرینی بر لحظه‌ده اونه کورستدی ✡ وابلیس اونه دیدی بو
هامی حکومتی واولرن جلالنی سنه ویررم بو سببدن‌که منه تسلیم اولنوبدر وهرکسه که
٧ ٨ استه‌سم ویررم ✡ پس اگر سن منه سجده ایلیه‌سن هامیسی سنکی اوله‌جقدر ✡ عیسی

اونه جواب ویروب دیدی دالی چکل ای شیطان چون یازلوبدر ربّ اللهکه سجده
۹ و یالقوز اونه عبادت ایلیه‌سن ✲ و اونی اورشلیمه آپاروب و مقدّس یرن بُرجی
۱۰ اوستنده قویوب اونه دیدی اگر اللهن اوغلی سن اوزکی بورادن آشاغه آت ✲ چونکه
یازلوبدرکه سنن خصوصکده اوز ملکلرینه امر ایلیه‌جکدر که سنی محافظت ایلسونلر ✲
۱۱ ۱۲ و که سنی اللرین اوستنده کوترسونلر تا که ایاغکی داشه اورمیه‌سن ✲ و عیسی
۱۳ جواب ویروب اونه دیدی دیپلوبدرکه ربّ اللهکی امتحان ایلمیه‌سن ✲ وابلیس هامی
امتحانی تمام ایلیندن صوره بر مدّته کمین اوندن آیرلدی ✲
۱٤ و عیسی روحن قوّتی اینن جلیله قایتدی و اونن خصوصنده اطرافده اولان ولایتلره
۱۵ ۱٦ خبر چیخدی ✲ و او اوزی کنشتلرنده هامیسندن تعریفلنوب تعلیم ویرر ایدی ✲ و ناصرته
که اوراده بیومش ایدی کلوب عادتنه کوره سبت کوننده کنشته کیردی و قالخدی که
۱۷ اوخوسون ✲ و اشعیا پیغمبرن کتابی اونه ویرلدی و کتابی آچوب او یری تاپدیکه
۱۸ اوراده یازلوبدر ✲ ربّن روحی اوستمده در و بونن ایچون منی مسح ایلدی که محتاجلره
مژده ویرم وَ منی کوندردیکه کوبکلی صنمشلره شفا باغشلیم وَ اسیرلره آزادلق
۱۹ و کورلره کوزن آچلمغنی جار چاغرم وَ مظلوملری آزادلقده مرخص ایلیم ✲ وَ ربّن مقبول
۲۰ ایلنی وعظ ایلیم ✲ و کتابی بوکوب و مأموره دالی ویروب اکلشدی و کنشتده اولانلرن
۲۱ هامیسی کوزلرینی اونه تکدیلر ✲ و او باشلیوب اولره دیدی بو یازی بو کون
۲۲ سز اشیدر ایکن تمام اولدی ✲ و هامیسی اونه شهادت ویروب و اونن آغزندن چیخان
۲۳ لطیف سوزلره تعجب ایلیوب دییر ایدیلر آیا بو یوسفن اوغلی دکل ✲ و اولره دیدی
البتّه سز بو مثلی منه دییه‌جکسز ای حکیم اوزکه شفا ویر کفرناحومده واقع اولان
۲٤ اشتدیکمز زادلری بوراده اوز وطنکده ده عمله کتور ✲ و دیدی دوغری دییرم سزه
۲۵ که هیچ پیغمبر اوز وطننده مقبول دکل ✲ و دوغریلق اینن دییرم سزه که الیاسن
ایّامنده وقت که اوچ ایل و آلتی آی کوك باغلاندی آیله که تمام ولایتده بیوك قحطلق
۲٦ اولدی اسرائیلده چوخ دول عورت وار ایدی ✲ امّا الیاس اولرن هیچ بریسنن
یانه کوندرلمدی مگر او دول عورتن یانه که صیدون ولایتنده اولان صارپته‌ده ایدی ✲

۲۷ و الیشع پیغمبرن زماننده اسرائیلده چوخ جذاملی وار ایدیلر و هیچ کس تمیزلنمدی
۲۸ مگر سریانلی نعمان* وکنشتده اولانلرن هامیسی بولری اشیدنده آجخ اینن دولدیلر*
۲۹ وقالخوب اونی شهردن چیخارتدیلر واونی او داغن تپهسنه قدر آپاردیلر که شهرلری
۳۰ اونن اوستنده بنالنمش ایدی تا که اونی آشاغه آتسونلر* امّا او اولرن آراسندن
کچوب کتدی*
۳۱ و جلیلن کفرناحوم آدلی شهرینه کلدی و سبت کوننده اولره تعلیم ویرر ایدی*
۳۲ واونن تعلیمندن حیران اولور ایدیلر بو سببدن که کلامی قدرت اینن ایدی*
۳۳ وکنشتده بر آدم وار ایدی که اونده ناپاك جنّ روحی وار ایدی واو اوجا سس
۳٤ اینن چغروب* دیدی قوی بزی ای ناصرتلی عیسی بزم اینن نه ایشك وار آیا بزی
۳٥ هلاك ایلمکه کلدن من سنی بیلورم که کیم سن یعنی اللّهن مقدّسی* اونده عیسی اونه عتاب
ایلیوب دیدی ساکت اول واوندن چیخ جنّ ده اونی اورتایه صالوب واونه هیچ بر
۳٦ ضرر یترمش چیخدی* وحیرت هامیسنی طوتدی وبربری اینن دانشوب دییر ایدیلر که
۳۷ بو کلمه کیم درکه قدرت وقوّت اینن ناپاك روحلره امر ایلر واولر چیخرلر* واونن
۳۸ شهرتی اطرافده اولان یرلرن هامیسنه چیخدی* وکنشتدن قالخوب شمعونن ایوینه
کتدی وشمعونن قاینآناسی برك قزدرمهدن طوتلمش ایدی واونن بارهسنده اونه
۳۹ یالواردیلر* او ده یاننده دوروب قزدرمهیه عتاب ایلدی وقزدرمه اونی قویدی او
٤۰ ده او ساعت قالخوب اولره خدمت ایلر ایدی* وکون باتانده هامیلری که طور
طور مرضلردن ناخوشلری وار ایدی اولری یاننه کتوردیلر او ده اللرینی هر بریسنن
٤۱ اوستنه قویوب اولره شفا باغشلادی* وچوخلردن ده جنّلر چیخوب وچغروب دییر
ایدیلر که سن اللّهن اوغلی مسیح سن امّا او اولره عتاب ایلیوب قویمز ایدی دیسونلر اوندن
٤۲ اوتری که بیلمش ایدیلر که او مسیح در* وکوندوز اولانده چیخوب بر چول یره کتدی
٤۳ وجمعیّتلر اونی آختارر ایدیلر و یاننه کلوب اونه یاپشدیلر که اولردن آیرلماسون* امّا او
اولره دیدیکه منه کرك درکه اللّهن پادشاهلغنن مژدهسنی سایر شهرلره ده یترم بو
٤٤ سببدن که بونن ایچون کوندرلمشم* پس جلیلن کنشتلرنده وعظ ایلر ایدی*

بشنجی باب

۱ و واقع اولدیکه او جنیسارت دریاچه‌سنن کنارنده دورانده خلق اللّهن کلامنی اشتمك
۲ ایچون اونن باشنه یغلدیلر ✡ و دریاچه‌نن کنارنده ایکی دورمش کمی کوردیکه بالقچیلر
۳ اولردن چیخوب تورلرینی یویور ایدیلر ✡ اونده کمیلرن بریسنه که شمعوننکی ایدی کیروب
اوندن توقّع ایلدیکه قوریدن بر آز او یانه سورسون و اکلشوب کمیدن جمعیّتلره
٤ تعلیم ویرر ایدی ✡ و دانشمقدن فارغ اولاندن صوره شمعونه دیدی درینه سور و تورلرزی
٥ آودن اوتری آتون ✡ شمعون ده جواب ویروب اونه دیدی ای معلّم بز تمام گیجه
٦ چالشوب هیچ زاد طوتمامشیق امّا سنن سوزگه کوره توری آته‌جغم ✡ و بونی ایلینده خیلی
۷ چوخ بالق طوتدیلر بیله که تورلری یرتلور ایدی ✡ و او بری کمیده اولان یولداشلره
اشاره ایلدیلر که کلوب اولره کومك ایلسونلر اولر ده کلوب ایکی کمی‌نی ده ایله
۸ دولدردیلر که باتمغه باشلادیلر ✡ و شمعون پطرس بونی کورنده عیسی‌نن دیزلرینی
قوجاخلیوب دیدی یا ربّ مندن آیری کت بو سببدن که من بر گناهکار کشی ام ✡
۹ اوندن اوتری که او طوتدیقلری بالقلرن آوی جهتنه اونی و اونن اینن اولانلرن
۱۰ هامیسنی حیرت طوتمش ایدی ✡ و بیله ده زَبَدِی اوغللری یعقوبی و یوحنّانی که
شمعونن یولداشلری ایدیلر و عیسی شمعونه دیدی قورخما بوندن صوره آدملری
۱۱ آولیان اوله‌جقسن ✡ او وقت کمیلری قوری‌یه چکوب و هر زادی قویوب
دالنجه کتدیلر ✡
۱۲ و واقع اولدیکه او شهرلرن بریسنده اولان زمان جذام اینن دولی بر کشی عیسی‌نی
کورنده یوزی اوستنه دوشوب و اونه یالواروب دیدی یا ربّ اگر استه‌سن منی پاك
۱۳ ایلمکه قادرسن ✡ و النی اوزادوب اونه مسّ ایلدی و دیدی استرم پاك اول و جذام
۱٤ اوندن تز چیخوب کتدی ✡ و اونه امر ایلدیکه هیچ کسه دیه امّا کیدوب اوزگی کاهنه
کورست و موسی‌نن بیوردیغنه کوره پاکلگگن قربانینی کچرت تا که اولره شهادت اولسون ✡
۱٥ و اونن شهرتی کیده کیده آشکار اولور ایدی و چوخلی جمعیّتلر سوزینی اشتمك

١٦ و اوز ضعیفلقلرینن شفاسنی اوندن تاپمق ایچون یغلور ایدیلر ✫ امّا اوزی چول یرلره چکلوب دعا ایلر ایدی ✫
١٧ و کونلرن برینده بیله واقع اولدیکه او تعلیم ویرر ایدی وجلیلن ویهودا ولایتنن هامی کندلرندن و اورشلیمدن کلن فریسیلر و فقیه‌لر اکلشمش ایدیلر و اولری
١٨ صاغالتمق ایچون ربّن قوّتی وار ایدی ✫ و ناکاه برنیچه کشی بر مفلوج آدمی یاتاق
١٩ اوستنده کتوروب اختارر ایدیلر که اونی ایچری آپاروب حضورینه قویسونلر ✫ وچون خلقن چوخلغندن اوتری بیلمر ایدیلر که اونی نه طور اینن ایچری آپارسونلر ایون دامنه
٢٠ چیخدیلر و اونی سقفدن یاتاق اینن بیله اورتایه عیسی‌نن حضورینه یندردیلر ✫ او ده
٢١ اولرن ایمانینی کورنده اونه دیدی ای آدم کناهلرك سنه باغشلاندی ✫ و علما و فریسیلر فکر ایلمکه باشلیوب دیدیلر بو کیم درکه کفر دانشر آیا واحد اللّهدن سوای کناهلری
٢٢ کیم باغشلیه بیلور ✫ عیسی ده اولرن فکرلرینی بیلوب وجواب ویروب اولره دیدی
٢٣ قلبلرزده نه فکر ایلرسز ✫ آیا هانسیسی آسان در دیمك کناهلرك سنه باغشلاندی یا
٢٤ دور وکز ✫ امّا تا بیله‌سزکه آدم اوغلنن یرده کناهلر باغشلامغه قدرتی وار مفلوجه
٢٥ دیدی سنه دیرم دور و یاتاغکی کوتروب ایوکه کت ✫ او ده او ساعت اولرن حضورنده قالخوب اوستنده یاتدیغنی کوتروب اللّهی تمجید ایلمك اینن اوز ایوینه کتدی ✫
٢٦ وهامیسی حیران اولوب اللّهی تمجید ایلدیلر وقورخی اینن دولی اولوب دیدیلر که بو کون غریبه زادلر کوردك ✫
٢٧ و بولردن صوره چیخوب لاوی آدلی کمرکچینی کمرکخانه‌ده اوطورمش کوردی
٢٨ و اونه دیدی دالیجه کل ✫ او ده هر زادی قویوب و قالخوب دالیجه کتدی ✫
٢٩ ولاوی اوز ایونده اونه بر بیوك قوناقلق ایلدی و کمرکچیلردن واوزکه‌لردن که
٣٠ اولر اینن سفره‌یه اکلشمش ایدیلر چوخ خلق وار ایدی ✫ واولرن علماسی و فریسیلر دیینوب شاکردلرینه دیدیلر نه ایچون کمرکچیلر و کناهکارلر اینن ییوب ایچرسز ✫
٣١ عیسی ده جواب ویروب اولره دیدی صاغ اولانلرن حکیمه احتیاجلری یوخدر امّا
٣٢ ناخوشلرن ✫ من کلمشم که صالحلری امّا کناهکارلری توبه‌یه چاغرم ✫ اولر ده
٣٣

اونه دیدیلر نه ایچون یحیی نن شاکردلری چوخ دفعه اوروج طوتارلر و دعا ایلرلر و بیله
٣٤ ده فریسیلرن شاکردلری امّا سنن شاکردلرك ییوب ایچرلر ☆ او ده اولره دیدی آیا توید
٣٥ اولان آدملره نه قدر وقت که کوره‌کن اولر اینن در اوروج طوتدره بیلورسز ☆ امّا
٣٦ کونلر کله‌جك که کوره‌کن اولردن آلنور و او کونلرده اوروج طوته‌جقدرلر ☆ و اولر
ایچون بو مثلی ده دیدی که هیچ کس کهنه پالتاره تازه پارچه‌نی یامه‌ماز یوخسه او تازه‌سی
٣٧ اونی یرتار و تازه پارچه کهنه اینن موافقت ایلمز ☆ و هیچ کس تازه شرابی کهنه
طولوخلره توکمز یوخسه تازه شراب طولوخلری چاتلادر و اوزی توکلوب طولوخلرده
٣٨ خراب اولورلر ☆ امّا تازه شرابی تازه طولوخلره توکملی در و هر ایکی‌سی صاخلانور ☆
٣٩ و هیچ کس کهنه شرابی ایچوب او ساعتده تازه‌نی استه‌مز چونکه دییر که کهنه‌سی دها
یخشی در ☆

آلتنجی باب

١ و واقع اولدیکه فصحن ایکنجی کوننه‌دن صوره اولان اوّلکی سبت کوننده زمی‌لرن آراسندن
٢ کچر ایدی و شاکردلری سنبللری دروب و اللری اینن اووب یر ایدیلر ☆ و فریسیلردن
٣ بعضی‌سی اولره دیدیلر نه ایچون سبت کوننده جایز اولمیانی ایلرسز ☆ عیسی ده جواب
ویروب اولره دیدی آیا اوخومیوبسز که داود نه ایلدی وقت که اوزی و اونن اینن
٤ اولانلر آج اولمش ایدیلر ☆ که نیجه اللّهن ایوینه کیروب تقدّمه چورکلرینی آلوب یدی
و اوزی اینن اولانلره ده ویردی که اولری یلّك کاهنلردن سوای هیچ کسه جایز دکل ☆
٥ ٦ و اولره دیدیکه آدم اوغلی سبت کوننن ده صاحبی در ☆ و واقع اولدیکه بر اوزکه سبت
کوننده کنشته کیروب تعلیم ویرر ایدی و اوراده صاغ الی قوریمش بر آدم وار ایدی ☆
٧ و علما و فریسی‌لر اونی کوزلر ایدیلر که بلکه سبت کوننده اونه شفا باغشلیه تا که اوندن
٨ شکایت ایلمك ایچون بهانه تاپسونلر ☆ امّا اوزی اولرن فکرلرینی بیلوب الی قوریمش
٩ آدمه دیدی قالخ و اورتاده دور او ده قالخوب دوردی ☆ پس عیسی اولره دیدی من
سزدن بر زاد صورشه‌جغم آیا سبت کوننده یخشیلق ایلمك جایز در یا یمانلق بر جانی
١٠ قورتارمق یا هلاك ایلمك ☆ و اولرن هامیسنه باخوب او آدمه دیدی الکی اوزات

۱۱ او ده آیله ایلدی و او الی او بری الی کمی کبه صاغ اولدی * واولر نادانلق اینن دولوب بر برینه دیر ایدیلرکه عیسی یه نه ایلسونلر *
۱۲ و واقع اولدیکه او کونلرده دعا ایلمکدن اوتری بر داغه چیخدی و تمام کیجه‌نی
۱۳ اللّهه دعا ایلمك اینن کچرتدی * وکوندوز اولانده اوز شاکردلرینی یاننه چاغروب
۱٤ واون ایکی نفری اولردن سچوب اولره رسول آد قویدی * یعنی شمعونی که اونی پطرس
۱۵ لقبلندردی و قرداشی اندریاسی یعقوبی و یوحنّانی فیلپوسی و برتولماوسی * متّی‌نی
۱٦ وتوماسی حلفا اوغلی یعقوبی وغیّور دیلن شمعونی * یعقوبن اوغلی یهودانی وقریوتلی
۱۷ یهودانی که اونی تسلیم ایلدی * واولر اینن ینوب بر دوز یرده دوردی وشاکردلرینن جمعیتی وهامی یهودا ولایتندن واورشلیمدن وصور وصیدون دریاسنن کنارندن اولان خلقن چوخلی جمعیّتی وار ایدیکه اونی اشتمکه واوز مرضلرندن شفا تاپمغه
۱۸ ۱۹ کلمش ایدیلر * وناپاك روحلردن عذاب چکنلر ده صاغالور ایدیلر * وهامی جمعیّت اونه ال قویمق استر ایدیلر بو سببدن که اوندن قوّت چیخر ایدی وهامیسنی صاغالدر
۲۰ ایدی * واو کوزلرینی شاکردلرینن طرفنه قاوزیوب دیدی خوشا محتاجلرن حالنه
۲۱ بو سببدن که اللّهن پادشاهلغی سزنکی در * خوشا ایندی آج اولانلرن حالنه بو سببدن که دویرله جقسز خوشا ایندی آغلیانلرن حالنه بو سببدن که کوله‌جکسز *
۲۲ خوشا حالزه اکر آدملر آدم اوغلی جهتنه سزه بغض ایلسونلر و سزی آیروب
۲۳ رسوا ایلسونلر وآدزی شریر کمی چیخارتسونلر * او کونده شاد اولون و سوینون چونکه اجرز کوکده چوخدر چونکه اولرن آتالری پیغمبرلره ده بو سیاق اینن ایلیوبدرلر *
۲٤ ۲۵ امّا وای سزه که دولتلی سز بو سببدن که استدیکزی قبول ایلیوبسز * وای سزه ای طوخ اولانلر بو سببدن که آج اوله‌جقسز وای سزه ای ایندی کولنلر بو سببدن که
۲٦ غمکین اولوب آغلیه‌جقسز * وای سزه وقت که هامی آدملر سزن حقّزده یخشی
۲۷ دانشسونلر چونکه اولرن آتالری یلانچی پیغمبرلره بو سیاق اینن ایلر ایدیلر * امّا
۲۸ سزه دیرم ای اشیدنلر دشمنلرزی سوون و سزه بغض ایلینلره یخشیلق ایلیون * و سزه
۲۹ قارغش ایلینلره خیر دعا ایلیون و سزی اینجیدنلر ایچون دعا ایلیون * سنن بر

یوزکه اورانه او برینی ده اونه طرف چویر وعباکی کوترنه کوینککی ده آلقدن مانع
۲۰ ۲۱ اولما* وسندن استینه ویر ومالکی کوترندن اونی دالی استمه* ونیجه که استرسز
۲۲ آدملر سزه ایلسونلر سز ده اولره آیله ایلیون* واکر سزی سونلری سوه‌سز نه فضیلتز
۲۳ وار چونکه کناهکارلر ده اوزلرینی سونلری سورلر* واکر سزه یخشیلق ایلینلره
۲٤ یخشیلق ایلیه‌سز نه فضیلتز وار چونکه کناه‌کارلر ده بیله ایلرلر* واکر اولره بورج
ویره‌سز که اولردن دالی آلمغه امیدز وار نه فضیلتز وار چونکه کناهکارلر ده کناهکارلره
۲٥ همان او قدر دالی آلمق ایچون بورج ویررلر* امّا دشمنلرزی سوون وعوضه منتظر
اولمیوب یخشیلق ایلیون وبورج ویرون واجرز چوخ اوله‌جقدر ومتعالن اوغللری
۲٦ اوله‌جقسز بو سببدن که او نامنون اولانلره وشریرلره مهربان در* پس رحملی اولون
۲۷ نیجه که آتاز ده رحملی در* ودیوان ایلمیون که سزه ده دیوان اولنماسون وحکم
۲۸ ایلمیون که سزه ده حکم اولنماسون باغشلیون وسزه باغشلانور* ویرون وسزه
ویرله‌جك یخشی وباصلمش وسلکنمش ودولی اولچی سزن انکزه توکله‌جکدر چونکه او
۲۹ اولچی اینن که اولچرسز سزه ده اولچله‌جکدر* واولره بر مثل دیدی که آیا کور
۳۰ کوره بلدلك ایلیه بیلور آیا ایکیسی ده چقوره دوشمزلر* شاکرد اوز معلّمندن افضل
٤۱ دکل امّا هر کامل اولان معلّمی کبی اوله‌جقدر* ونه ایچون قرداشکن کوزنده
٤۲ اولان چوپی کوررسن واوز کوزکده اولان تیره باخمرسن* یا قرداشکه نیجه دیه
بیلورسن ای قرداش قوی کوزکده اولان چوپی چخاردم وحال او که اوز کوزکده
اولان تیری کورمرسن ای ریاکار اوّل اوز کوزکدن تیری چخارت واو وقت
٤۳ قرداشکن کوزنده اولان چوپی چخارتمغه کوررسن* چونکه هیچ یخشی آغاج یوخدر
٤٤ که پیس یمش کتوره ونه ده پیس آغاج که یخشی یمش کتوره* چونکه هر آغاج اوز
٤٥ یمشندن طانیلور چونکه تکانلردن انجیر وکولدن اوزوم درمزلر* یخشی آدم اوز
قلبنن یخشی خزینه‌سندن یخشی زاد چخاردر وپیس آدم اوز پیس قلبنن پیس
٤٦ خزینه‌سندن پیس زاد چخاردر چونکه قلبن دوللیغندن آغز دانشور* ونه ایچون
٤۷ منه ربّ ربّ دیبرسز ودیدیکم زادلری ایلمرسز* هرکس که یانمه کلوب سوزلریمی

۴۸ اشتسه واولری عمله کتورسه سزه بیان ایلیم که اوکیمه بنزر* بر ایو قایران آدمه بنزر که قازوب درینه صالوب بنوره‌سنی قایه اوستنه قویدی وطوفان کلنده وسیل او ایوه هجوم ایلینده اونی ترپه بیلمدی چونکه قایه اوستنه بنالنمش ایدی* امّا اولری ۴۹ اشیدن وعمله کتورمین بر آدمه بنزر که ایوینی بنوره‌سز طپراق اوستنه قایرمش اوله وسیل اونه هجوم ایلینده او ساعت یخلدی واو ایون یخلمغی بیوك ایدی*

یدنجی باب

۱ وهامی اوز سوزلرینی خلقن قولاغنه یتروب تمام ایلیندن صوره کفرناحومه کیردی*
۲ وبر یوز باشینن قُولی که اونن یاننده عزیز ایدی ناخوش اولوب اولومه یاخین
۳ ایدی* وعیسی‌نن خبرینی اشیدنده یهودیلرن آق صقللرینی یاننه کوندروب اونه
۴ یالواردیکه کلوب اوز قُولنی صاغالتسون* اولر ده عیسی‌نن یاننه کلوب واصرار
۵ اینن اونه یالواروب دیدیلر بو کس لایق درکه اونه بونی احسان ایلیه‌سن* چونکه
۶ طایفه‌مزی سور وکنشتی بزم ایچون او قایروبدر* عیسی ده اولر اینن کتدی ووقت
که ایوندن اوزاق دکل ایدی یوزباشی دوستلرینی اونن یاننه کوندروب دیدی یا
۷ ربّ زحمت چکمه چونکه من لایق دکلم که سن سقفمن آلتنه کیره‌سن* بو سببدن
۸ اوزمی ده لایق بیلمدم که یانکه کلم انجق بر کلمه دی وقولم صاغ اوله‌جقدر* چونکه
من ده حکم آلتنده اولان آدم ام که الْمن آلتنده سربازلر وار وبریسنه دیرم کت کیدر
۹ واو بریسنه کل وکلور وقُوله بونی آیله وایلر* عیسی ده بونی اشیدوب اوندن
تعجّب ایلدی ودونوب دالنجه کلن خلقه دیدی سزه دیرم که اسرائیلده ده بو قدر
۱۰ ایمان تاپمادم* وکوندرلنلر ایوه قایدوب ناخوش اولمش قُولی صاغ تاپدیلر*
۱۱ وواقع اولدیکه او کونن صباحنده نایین آدلی شهره کتدی وشاکردلرندن چوخی
۱۲ وبیوك جمعیّت اونن اینن کیدر ایدیلر* وشهرن دروازه‌سنه یاخینلاشانده بر اُولی‌نی
اشیکه کتورر ایدیلر که اوز آناسنن برجه اوغلی ایدی واوزی دول عورت ایدی
۱۳ وشهردن چوخ خلق اونن اینن بیله ایدی* وربّ او عورتی کورنده اونه رحمی

۱٤ کلوب دیدی آغلاما ٭ و یاخینلاشوب تابوتدن طوتدی و کوترنلر دوردیلر او ده
۱٥ دیدی ای جوان سنه دیرم دور ٭ اُولی ده دوروب آکلشدی و دانشمغه باشلادی
۱٦ واونی آناسنه ویردی ٭ وهامیسی قورخی‌یه دوشوب واللّٰهه مجد ویروب دیر ایدیلر
۱۷ که آرامزده بر بیوك پیغمبر ظهور ایلیوبدر وکه اللّٰه اوز قومنی یوخلوبدر ٭ و بو کلام
اونن باره‌سنده تمام یهودا ولایتنه واطرافلرده اولان ولایتلرن هامیسنه چخدی ٭
۱۸ ۱۹ و یحیی‌یه بو هامی زادلری شاکردلری نقل ایلر ایدیلر ٭ و یحیی ده اوز شاکردلرندن
ایکی نفر یاننه چاغروب اولری عیسی‌نن یاننه کوندروب دیدی آیا او کلن سن
۲۰ سن یا اوزکه‌سنه منتظر اولاق ٭ او کشیلر ده اونن یاننه کلوب دیدیلر تعمید
ویرن یحیی بزی یانکه کوندروب دیدی آیا او کلن سن سن یا اوزکه‌سنه
۲۱ منتظر اولاق ٭ وهمان وقتده چوخ کیمسه‌لری ناخوشلقلردن و دردلردن و شریر
۲۲ روحلردن صاغالتدی وچوخ کورلره کورمك باغشلادی ٭ وعیسی جواب ویروب
اولره دیدی کیدون وکوردیکزی واشتدیکزی یحیی‌یه نقل ایلیون که کورلرن کوزلری
آچلور چولاقلر کزرلر جذاملی‌لر پاك اولورلر کرلر اشیدرلر اُولی‌لر دیریلورلر و محتاجلر
۲۳ ۲٤ مژده اشیدرلر ٭ وخوشا اونن حالنه که منم خصوصمده بودره‌ماسون ٭ و یحیی‌نن
کوندرلمشلری کیدندن صوره باشلیوب یحیی‌نن خصوصنده جمعیّتلره دیدی سز نه‌یه تماشا
۲٥ ایلمکه چوله چخدز آیا یل اینن ترپنن قامشه ٭ یا نه‌یی کورمکه چخدز آیا قماش پالتار
اینن کینمش آدمی بو در قماش پالتاری کینلر وعیش وعشرتده اولانلر پادشاهلرن
۲٦ عمارتلرنده درلر ٭ ویا نه‌یی کورمکه چخدز آیا بر پیغمبری بلی سزه دیرم که پیغمبردن
۲۷ افضل اولانی ٭ بو همان او در که اونن حقّنده یازلوبدر بو در من رسولی یوزکن
۲۸ قباغنده کوندررم که یولکی قباغکده دوزالتسون ٭ دوغری دیرم سزه که عورتلردن
دوغلانلرن آراسنده تعمید ویرن یحیی‌دن بیوك پیغمبر یوخدر امّا اللّٰهن پادشاهلغنده
۲۹ کچکراق اولان اوندن بیوك در ٭ وقولاق آصان خلقن هامیسی وکمرکچی‌لر که
۳۰ یحیی‌نن تعمیدی اینن تعمیدلنمش ایدیلر اللّٰهی تصدیق ایلدیلر ٭ امّا فریسیلر وفقیه‌لر
اللّٰهن اوزلری ایچون اولان خواهشنی ردّ ایلدیلر چونکه اوندن تعمید قبول ایلمدیلر

۳۱ ۳۲ وربّ دیدی پس بو طایفه‌نن آدملرینی کیمه بنزه‌دم و اولر کیمه بنزرلر* اولر
چارسولرده اوطوران اوشاقلره بنزرلر که بر برینه چاغروب دیرلر بز سزن ایچون سورنا
۳۳ چالدق و سز اوینامادز و سزه نوحه اوخودق و آغلامادز* چونکه تعمید ویرن
۳۴ یحیی کلوب نه چورك یین و نه شراب ایچن ایدی و دیپرسز جنّی وار* آدم اوغلی کلوب
ییر و ایچر پس دیپرسز بو در چوخ یین و شراب خوار بر آدم کمرکچیلرن و کناهکارلرن
۳۵ دوستی* امّا حکمت هامی اوز اولادندن تصدیق اولندی*
۳۶ و فریسیلردن بری اونه یالواردی که اونن اینن خوراك ییسون او ده فریسینن
۳۷ ایوینه کیروب سفره‌یه اکلشدی* و او شهرده بر کناهکار عورت وار ایدی و اونن
۳۸ فریسینن ایونده سفره‌یه اکلشمکنی بیلوب بر آق مرمر قوطی عطر کتوردی* و دالیدن
ایاقلرینن یاننده دوروب و آغلیوب ایاقلرینی کوز یاشی اینن اصلاتمغه باشلادی و اوز
۳۹ صاچی اینن سیلوب ایاقلرینی اوپر ایدی و عطری سورتر ایدی* و اونی دعوت
ایلین فریسی بونی کورنده اوز قلبنده دیدی بو اکر پیغمبر اوله ایدی هرآینه بیلور ایدی
۴۰ که اونه یاپشان کیم و نه طور عورت در بو سببدن که کناهکاردر* عیسی ده جواب
ویروب اونه دیدی ای شمعون سنه بر دیلی زادم وار او ده دیدی ای معلّم دی*
۴۱ دیدی بر طلبکارن ایکی بورجلیسی وار ایدی بریسی بش یوز دینار و بریسی اللی
۴۲ دینار بورجلی ایدی* چون ویرمکه زادلری یوخ ایدی هر ایکیسنه ده باغشلادی
۴۳ ایندی دی که اولرن هانسیسی اونی آرتق سوه‌جکدر* شمعون جواب ویروب
دیدی کمان آپاررم او که اونه آرتق باغشلاندی او ده اونه دیدی دوغری حکم ایلدن*
۴۴ و عورتن طرفنه دونوب شمعونه دیدی کوررسن بو عورتی من ایوکه کیردم سن
ایاقلرم ایچون صو کتورمدن امّا او ایاقلرمی کوز یاشی اینن اصلاتدی و اوز
۴۵ صاچلری اینن سیلدی* سن منی اوپمدن امّا او کیردیکمدن بو یانه ایاقلرمی اوپمکدن
۴۶ فارغ اولمادی* و سن باشمی یاغ اینن یاغلامادن امّا او ایاقلرمه عطر سورتدی*
۴۷ بونن سببندن سنه دیپرم اونن چوخ اولان کناهلری باغشلاندی بو سببدن که چوخ
۴۸ سودی امّا هرکس که اونه آز باغشلانور او آز سور* و او عورته دیدی کناهلرك سنه

۴۹ باغشلاندی * واونن اینن سفره‌یه آکلشنلر باشلیوب اوز قلبلرنده دیدیلر بو کیم در
۵۰ که کناهلری ده باغشلیر * وعورته دیدی ایمانك سنی قورتاردی سلامت اینن کت *

سکزنجی باب

۱ و واقع اولدیکه اوندن صوره وعظ ایلیه ایلیه واللّهن پادشاهلغنن مژده‌سنی ویره ویره
۲ شهرلری وکندلری کزر ایدی واو اون ایکی نفرده اونن اینن ایدیلر * وبعضی عورتلرده
که شریر روحلردن وضعیفلقلردن صاغالمش ایدیلر یعنی مجدللی دیلن مریم که اوندن
۳ یدی جنّ چیخمش ایدی * وهیرودسن ناظری خوزانن عورتی یونّا وسوسنّه وچوخ
٤ اوزکه‌لر که اوزماللری اینن اونه خدمت ایلر ایدیلر * ووقت که چوخلی جمعیّت
۵ جمع اولوب هر شهردن یاننه کلمش ایدیلر مثل اینن دیدی * بر اکینچی اوز
تخمنی سپمکه چیخدی وسپنده بعضی‌سی یولن کنارینه دوشوب پایمال اولدی وهوا
٦ قوشلری اونی یدیلر * واوزکه‌سی قایه اوستنه دوشوب بتن وقتده قوریدی اوندن
۷ اوتری که رطوبتی یوخ ایدی * واوزکه‌سی تکانلر آراسنه دوشدی تکانلرده اونن
۸ اینن بتوب اونی بوغدیلر * واوزکه‌سی یخشی طپراغه دوشدی وبتوب یوز او قدر
حاصل ویردی وبو زادلری دانشر ایکن سسلنوب دیدی اشتمکه قولاغی اولان
۹ ۱۰ اشتسون * وشاکردلری اوندن سؤال ایلدیلر بو مثلن معنی‌سی نه در * او ده دیدی
اللّهن پادشاهلغنن سرّلرینی بیلمك سزه ویرلوبدر امّا اوزکه‌لره مثللر اینن دانشرم که باخوب
۱۱ ۱۲ کورمیه‌لر واشیدوب آنلامیه‌لر * ومثلن معنی‌سی بو در تخم اللّهن کلامی در * یولن
کنارنده اولانلر اولر در که اشیدرلر امّا اوندن صوره ابلیس کلوب کلامی اولرن
۱۳ قلبندن کوترر مبادا که ایناندوب نجات تاپسونلر * وقایه اوستنده اولان اولر در که
اشیدن وقتده کلامی خوشحاللق اینن قبول ایلرلر امّا اوزلرنده کوك یوخدر بر وقته
۱٤ کمین اینانرلر وامتحان وقتنده دالی چکلورلر * وتکانلر ایچنه دوشن اولر در
که اشیدرلر امّا غصّه‌لر ودولت وعمرن صفالری اینن کیده کیده بوغلورلر
۱۵ وحاصل کتورمزلر * امّا یخشی طپراقده‌کی اولر در که کلامی اشیدوب اونی صاف

١٦ و بخشی کویکلن صاحبلرلر و صبر اینن حاصل ویررلر٭ هیچ کس چراغی یاندروب
بر قاب اینن اورتمز یا کرسی آلتنه قویماز امّا چراغپا اوستنه قویر که کیرنلر اشیغی
١٧ کورسونلر٭ چونکه هیچ کیزلنمش زاد یوخدر که آچلمیه و هیچ بر کیزلین زاد
١٨ یوخدر که بیلنمیه و آشکاره چیخمیه٭ پس متوجّه اولون که نیجه اشیدرسز چونکه
هر کسن واری در اونه ویرله‌جکدر و هر کسن یوخی در وار اولمغه کمان آپاردیغی
١٩ ده اوندن کوترله‌جکدر٭ و آناسی و قرداشلری اونن یانه کلوب خلقن چوخلغندن
٢٠ اونری اونه یتشه بیلمدیلر٭ و اونه خبر ویروب دیدیلر آناك و قرداشلرك اشیکده
٢١ دوروب استرلر سنی کورسونلر٭ او ده جواب ویروب اولره دیدی آنام و قرداشلرم
اولر درلر که اللّهن کلامنی اشیدوب اونی عمله کتوررلر٭
٢٢ و او کونلرن بریسنه واقع اولدیکه شاکردلری اینن کمی‌یه منوب اولره دیدی
٢٣ دریاچه‌نن او طرفنه کچك پس سوردیلر٭ و اولر کمی اینن کیدنده اوزی یوخلادی
٢٤ و دریاچه‌یه طوفان ییندی ایله که کمی دولوب اولر خطرده ایدیلر٭ و اولر یانه
کیدوب و اونی اویادوب دیدیلر ای معلّم ای معلّم هلاك اولورق او ده دوروب یله
٢٥ و صوین تلاطمنه عتاب ایلدی اونه ساکت اولدیلر و آراملق اولدی٭ و اولره دیدی
ایمانز هراده در اولر ده قورخوب و تعجّب ایلیوب بر برینه دیپر ایدیلر که آیا بو کیم در
که هم یللره و صویه امر ایلر و اونه اطاعت ایلرلر٭
٢٦ و کمی اینن جلیلن مقابلنه اولان جدریلرن ولایتنه کتدیلر٭ و قوری‌یه چیخانده
٢٧ شهردن بر کشی اونه راست کلدی که چوخ وقتدن بو یانه اونده جنّلر وار ایدی و پالتار
٢٨ کیمز ایدی و ایوده دورمز ایدی امّا قبرلرده اولور ایدی٭ و عیسی‌نی کورنده
چغروب قباغنه دوشدی و اوجا سس اینن دیدی ای اللّه تعالی‌نن اوغلی عیسی منم
٢٩ اینن نه ایشك وار سنه یالواررم که منه اذیّت ویرمیه‌سن٭ چونکه ناپاك روحه امر
ایلر ایدی بو آدمدن چیخ چونکه اونی چوخ وقتدن طوتمش ایدی و اونی زنجیرلر اینن
باغلر ایدیلر و کندلر اینن صاخلیر ایدیلر امّا بندلری قیروب جنّدن چوللره آپارلور ایدی٭
٣٠ عیسی اوندن صورشوب دیدی آدك نه در او ده دیدی لجیون بو سببدن که چوخ

٣١ جنّلر اونن ایچنه کیرمش ایدیلر* واونه یالواردی که هاویه‌یه کتمکه اولره امر
٣٢ ایلمسون* واوراده چوخلی دونکزسوریسی وار ایدی که داغده اوتلر ایدی اونده اونه
٣٣ یالواررایدیلر که اولرن ایچنه کیرمکه اولره اذن ویرسون واولره اذن ویردی* پس
جنّلر او آدمدن چیخوب دونکزلره کیردیلر واو سوری اوچرمدن دریاچه‌یه آتلوب
٣٤ بوغلدیلر* واوتارانلر بو کیفیّتی کورنده قاچدیلر وکیدوب شهرده وزمیلرده اولانلره
٣٥ نقل ایلدیلر* وبو کیفیّتی کورمك ایچون چیخوب عیسی‌نن یاننه کلدیلر واو آدمی که
جنّلر اوندن چیخمش ایدیلر کیینمش وعقللنمش وعیسی‌نن ایاقلرینن یاننده اکلشمش
٣٦ تاپوب قورخدیلر* وکورنلر ده جنّلی‌نن نه طور اینن شفا تاپدیغنی اولره نقل ایلدیلر*
٣٧ وجدریلرن اطرافنده اولان جماعتن هامیسی عیسی‌یه یالواردیلر که ولایتلرندن چیخوب
کتسون بو سببدن که بیوك قورخی اینن طوتلمش ایدیلر او ده کمی‌یه منوب قایتدی*
٣٨ واو کشی که جنّلر اوندن چیخمش ایدیلر اونه یالواردیکه اونن اینن اولسون
٣٩ امّا عیسی اونی مرخّص ایلیوب دیدی* ایوکّه قایت واللّهن سنه نه ایلدیکنی نقل ایله
او ده کیدوب عیسی‌نن اونه نه‌لر ایلدیکنی تمام شهرده بیان ایلر ایدی*

٤٠ وواقع اولدیکه عیسی قایدان وقتده خلق اونی خوشلق اینن قبول ایلدیلر چونکه
٤١ هامیسی اونه منتظر ایدیلر* وناکاه یائیروس آدلی بر کشی که کنشتن رئیسی ایدی
٤٢ کلدی وعیسی‌نن ایاقلرینه دوشوب اونه یالواردی که اوز ایوینه کیرسون* بو سببدن
که تخمینا اون ایکی یاشنده اولان برجه قزی وار ایدی که اُولور ایدی وکیدنده جمعیّتلر
٤٣ اونی هرطرفدن باصرایدیلر* وبرعورت که اونده اون ایکی ایلدن بویانه قان آخمق
ناخوشلغی وار ایدی ومالنن هامیسنی حکیملره خرج ایلمش ایدی وهیچ برندن شفا
٤٤ تاپه بیلمش ایدی* دالیسندن کلوب پالتارینن اتکنه یاپشدی وهمان ساعت اونن
٤٥ قان آخمقلغی کسلدی* عیسی ده دیدی کیم منه یاپشدی ووقت که هامیسی انکار
ایلدیلر پطرس واونن اینن اولانلر دیدیلر ای معلّم جمعیّتلر هر طرفدن سنی احاطه
٤٦ ایلیوب باصرلر ودیرسن که منه کیم یاپشدی* عیسی ده دیدی بریسی منه یاپشدی
٤٧ چونکه اوزمدن قوّت چیخمغنی بیلدم* عورت ده کیزلنه بیلمادیغنی کوروب

تریه تریه کلدی و ایاغنه دوشوب هامی خلقن حضورنده نه سببدن اوتری اونه
۴۸ یاپشدیغنی ونتیجه او ساعتده شفا تاپدیغنی اونه خبر ویردی ✲ او ده اونه دیدی ای
۴۹ قز خاطرجمع اول ایمانك سنی قورتاردی سلامتلق ایله کت ✲ و او هنوز دانشر ایدی
که کنشتن بیوکینن ایوندن بر نفر کلوب بونه دیدیکه قزك اُولدی معلمه زحمت
۵۰ ویرمه ✲ امّا عیسی اشیدوب اونه جواب ویردی ودیدی قورخما انجق اعتقادك
۵۱ اولسون وصاغاله‌جقدر ✲ و ایوه کیرنده پطرس و یوحنّا و یعقوب وقزن آتا
۵۲ وآناسندن سوای هیچ کسه اذن ویرمدی که کیرسون ✲ وهامیسی آغلیوب اونن ایچون
۵۳ نوحه ایلر ایدیلر امّا او دیدی آغلامیون اُولمیوبدر انجق یاتور ✲ امّا اونه کولر ایدیلر
۵۴ چون بیلدیلر که قز اُولوبدر ✲ او ده هامیسنی اشیکه چیخاردوب قزن الندن طوتدی
۵۵ وچاغروب دیدی ای قز دور ✲ و اونن روحی قایدوب او ساعتده قالخدی
۵۶ وعیسی بیوردیکه اونه یمکه زاد ویرلسون ✲ واونن والدینی حیران اولدیلر امّا او
اولره امر ایلدیکه بو کیفیتّی هیچ کسه دییون ✲

دقوزنجی باب

۱ واوز اون ایکی شاکردینی یانه چاغروب هامی جنلر اوستنه وناخوشلقلری
۲ صاغالتمق ایچون اولره قوّت وحکومت ویردی ✲ واولری کوندردیکه اللّهن
۳ پادشاهلغنی وعظ ایلسونلر وناخوشلری صاغالتسونلر ✲ واولره دیدی یول ایچون
هیچ زاد کوترمیون نه عصا ونه جانته ونه چورك ونه پول ونه ده هر برزه ایکی
۴ ۵ کوینك اولسون ✲ وهر ایوه که کیره‌سز او یردن چیخانه کمین اوراده قالون ✲ ونه
قدر که سزی قبول ایلمه‌سه‌لر او شهردن چیخانده ایاقلرزن توزینی ده سلکون تا اولره
۶ شهادت اولسون ✲ اولر ده چیخوب انجیلن مژده‌سنی ویره ویره وهر یرده صاغالده
صاغالده کندلری کزر ایدیلر ✲
۷ وهیرودس که مملکتن دردده بریننن حاکمی ایدی اونن هامی ایلدیکلرینی اشیدوب
شبهه‌یه دوشدی اوندن اوتری که بعضیلر دیر ایدیلر که یحیی اُولیلردن قیام ایلیوبدر

۸ و بعضیلر دیر ایدیلر که الیاس ظهور ایلیوبدر و اوزکه‌لر ده که قدیم پیغمبرلردن
۹ بریسی قالخوبدر ٭ هیرودس ده دیدی من یحیی‌نن باشنی کسدردم امّا بو کیمدر که
اونن حقّنده بیله زادلر اشیدرم و اونی کورمك استر ایدی ٭
۱۰ و رسوللر قایدوب ایلدیکلری زادلرن هامیسنی عیسی‌یه نقل ایلدیلر او ده اولری
کوتروب علیحده بیت صیدا آدلی شهرن اطرافنده اولان بر چول یره چکلدی ٭
۱۱ و جمعیتلر بیلوب اونن دالیجه کتدیلر او ده اولری قبول ایلیوب اللّهن پادشاهلغنن
۱۲ خصوصنده اولر ایله دانشر ایدی و شفایه محتاج اولانلری صاغالدر ایدی ٭ و کون
آکلمکه باشلیانده او اون ایکی نفر یاننه کلوب اونه دیدیلر که خلقی مرخّص ایله که
اطرافده اولان کندلره و زمیلره کیدوب راحتلنسونلر و خوراك تاپسونلر بو سببدن که
۱۳ بوراده بر چول یرده ایك ٭ امّا او اولره دیدی سز اولره خوراك ویرون اولر ده
دیدیلر بزم بش چورك و ایکی بالقدن سوای بر زادمز یوخدر مکر کیدوب بو هامی
۱۴ خلق ایچون خوراك صاتون آلاق ٭ چونکه تخمیناً بش مین نفر کشی وار ایدیلر او
۱۵ ده اوز شاکردلرینه دیدی اولری اللی اللی دسته دسته اوطوردون ٭ اولر ده بیله
۱۶ ایلیوب هامیسنی اوطورتدیلر ٭ پس اوزی او بش چورکی و ایکی بالغی کوتروب
و کوکه باخوب اولری تبرّك ایلدی و پارچه‌لیوب شاکردلره ویردی که خلقن قباغنه
۱۷ قویسونلر ٭ و هامیسی ییوب دویدیلر و اولردن آرتق قالان پارچه‌لردن اون ایکی
سبد کوترلدی ٭
۱۸ و واقع اولدیکه او یالقوزجه دعا ایلینده شاکردلری اونن ایندیلر و اولردن
۱۹ صورشوب دیدی خلق منه کیم ام دیرلر ٭ اولر ده جواب ویروب دیدیلر که تعمید
۲۰ ویرن یحیی و بعضی ده الیاس و بعضی ده قدیم پیغمبرلردن بریسی قالخوبدر دیرلر ٭
و اولره دیدی آیا سز منه کیم ام دیرسز پطرس ده جواب ویروب دیدی اللّهن
۲۱ ۲۲ مسیحی سن ٭ او ده اولره برك قدغن ایلیوب دیدی بونی هیچ کسه دیمیون ٭ و دیدیکه
کرك آدم اوغلی چوخ زحمتلر چکسون و آق صققللردن و بیوك کاهنلردن و علمادن
۲۳ ردّ اولنسون و اولدرلسون و اوچنجی کونده قیام ایلسون ٭ و هامیسنه دیدی اکر بر

کس دالجه کلمك استه‌سه اوزینی انکار ایلسون و هر کون اوز خاچنی کوتروب منه تابع
۲٤ اولسون ٭ چونکه هر کس که اوز جاننی قورتارمق استه‌سه اونی هلاك ایلیه‌جکدر
۲٥ و هر کس که اوز جاننی منم ایچون هلاك ایلسه اونی قورتاره‌جقدر ٭ چون آدمه نه فایده
۲٦ وار اکر تمام دنیانی قزانسون امّا اوزینی هلاك ایلسون یا ایترسون ٭ چونکه هر کس
که مندن و سوزلرمدن اوتانسه آدم اوغلی ده اوزینن و آتاسنن و مقدّس ملکلرینن
۲۷ جلالی اینن کلن وقتده اوندن اوتانه‌جقدر ٭ و من دوغری دییرم سزه که بوراده
حاضر اولانلردن بعضیسی وار که اللّهن پادشاهلغنی کورمینجه اولومی دادمیه‌جقدرلر ٭
۲۸ و واقع اولدیکه تخمینًا سکز کون بو سوزلردن صوره پطرس و یوحنّا و یعقوبی
۲۹ کوتروب دعا ایلمك ایچون داغه چیخدی ٭ و او دعا ایلینده یوزینن صورتی
۳۰ دکشلدی و پالتاری آق و شفقلی اولدی ٭ و ناکاه ایکی کشی اونن اینن دانشر ایدیلر
۳۱ که موسی و الیاس ایدیلر ٭ که جلال اینن کورینوب اونن اورشلیمده تمامه
۳۲ یتوره‌جك خروجی خصوصنده دانشر ایدیلر ٭ و پطرس و یولداشلری یوخی‌دن
باصلمش ایدیلر و اویاناندە اونن جلالنی و اونن اینن دوران او ایکی کشینی کوردیلر ٭
۳۳ و واقع اولدیکه اولر اوندن آیریلان وقتده پطرس عیسی‌یه دیدی ای معلّم بوراده
اولمق بزم ایچون یخشی در پس اوچ مسکن قایراق برینی سنه برینی موسی‌یه برینی الیاسه
۳٤ امّا بیلمز ایدی که نه دیییر ایدی ٭ و او بو سوزلری دانشانده بر بلوط کلوب اولره
۳٥ کولکه صالدی و اولر بلوطه کیرنده قورخدیلر ٭ و بلوطدن بر سس کلوب دیدی
۳٦ بو در سوکلی اوغلم اونه قولاق آصون ٭ و سسن واقع اولمغنده عیسی یالقوز تاپلدی
و اولر سکوت ایلیوب کوردیکلری زادلری او کونلرده هیچ کسه نقل ایلمدیلر ٭
۳۷ و او کونن صباحنده وقت که داغدن ینور ایدیلر واقع اولدیکه چوخلی خلق اونه
۳۸ راست کلدی ٭ و ناکاه خلقدن بر کشی فریاد ایلیوب دیدی ای معلّم سنه یالواررم
۳۹ باخ اوغلمه بو سببدن که برجه اوغلم در ٭ و بر روح اونی طوتور و او ساعت او
چغرر و آغزی کوپکلنوب او اونی یره چرپر و اونی ازوب کوج اینن اوندن ردّ
٤۰
٤۱ اولور ٭ و من شاکردلرکه یالواردم که اونی چیخارتسونلر امّا قادر اولمادیلر ٭ عیسی ده

جواب ویروب دیدی ای ایمانسز وترس طایفه نه زمانه کمین سزن اینن قالم وسزه
۴۲ متحمّل اولم اوغلکی بورایه کتور ٭ واو هنوز کلور ایدی که جنّ اونی یره چرپوب
چبالتدی امّا عیسی ناپاك روحه عتاب ایلیوب واوغلانی صاغالدوب آتاسنه دالی
۴۳ ویردی ٭ وهامیسی اللّهن عظمتندن حیران اولدیلر وهامیسی عیسی ایلین زادلره
۴۴ تعجّب ایلینده او اوز شاکردلرینه دیدی ٭ بو سوزلری یادلرزده صاخلیون که آدم
۴۵ اوغلی آدملرن اللرینه تسلیم اولنه‌جقدر ٭ امّا اولر بو سوزی آنلامادیلر واولردن
کیزلنمش ایدی که اونی درك ایلمیه‌لر وبو سوزن خصوصنده اوندن سؤال ایلمکه
۴۶ قورخر ایدیلر ٭ واولرن آراسنه بر مباحثه دوشدی که اولردن هانسیسی بیوك
۴۷ اوله ٭ عیسی ده اولرن قلبلرینن فکرینی بیلوب بر اوشاق آلدی واوز یاننده ایاق
۴۸ اوسته صاخلادی ٭ واولره دیدی هرکس که بو اوشاغی منم آدم اینن قبول ایلسه
منی قبول ایلر وهرکس که منی قبول ایلسه منی کوندرنی قبول ایلر چونکه هرکس
۴۹ که سزن هامیزن آراسنده کچیکراق در بیوك همان او در ٭ ویوحنّا جواب
ویروب دیدی ای معلّم بر آدمی کوردك که سنن آدڭ اینن جنّلر چیخاردر ایدی واونی
۵۰ منع ایلدك بو سببدن که بزم اینن سنن دالکجه کتمر ٭ عیسی ده اونه دیدی منع
ایلمیون چونکه بزه ضدّ اولمیان طرفمزدن در ٭

۵۱ وواقع اولدیکه کوکه عُروج ایلمکنن کونلری یاخینلاشانده اورشلیمه کتمك ایچون اوز
۵۲ یوزینی دوغرلتدی ٭ واوز قباغنجه خدمتکارلر کوندردی واولر کیدوب تدارك کورمك
۵۳ ایچون سماریه‌لی‌لرن بر کندینه کیردیلر ٭ امّا اونی قبول ایلمدیلر بو سببدن که اونن
۵۴ قصدی اورشلیمه کتمك ایدی ٭ وشاکردلری یعقوب ویوحنّا بونی کورنده دیدیلر
یا ربّ آیا استرسن که نیجه که الیاس ایلدی دییك کوکدن اود دوشوب اولری تلف
۵۵ ایلسون ٭ امّا او دونوب واولره عتاب ایلیوب دیدی بیلمرسز که نه قسم روحدن
۵۶ سز ٭ چونکه آدم اوغلی آدملرن جاننی هلاك ایلمکه کلمدی امّا نجات ویرمکه پس
بر اوزکه کنده کتدیلر ٭

۵۷ وواقع اولدیکه اولر یولده ایکن برکیمسه اونه دیدی یا ربّ هرایه که کیده‌سن

٥٨ من دالنجه کلورم ✡ عیسی ده اونه دیدی تولکیلرن دمکلری و هوا قوشلرینن
٥٩ یوالری وار امّا آدم اوغلنن بر یری یوخ در که باشنی اورایه قویسون ✡ و بر
اوزکه‌سنه دیدی دالمجه کل او ده دیدی یا ربّ منه اذن ویر که کیدوب اوّل آتامی
٦٠ دفن ایلیم ✡ امّا عیسی اونه دیدی قوی اُولیلر اوز اُولیلرینی دفن ایلسونلر امّا سن
٦١ کیدوب اللّهن پادشاهلغندن اوتری خبر ویر ✡ و بر اوزکه‌سی ده دیدی یا ربّ من
٦٢ دالنجه کلورم امّا اوّل منه اذن ویر که ایومده اولانلره خدا حافظ ایلیم ✡ عیسی ده
اونه دیدی هرکس که اوز النی خیشه قویوب دالی‌یه باخسه اللّهن پادشاهلغنه قابل دکل ✡

اونجی باب

١ و بوندن صوره ربّ اوزکه یتمش نفری ده تعیین ایلیوب اولری اوز قباغنجه ایکی
٢ ایکی هر شهره و یره کوندردی که اوزی اورایه کیده‌جك ایدی ✡ و اولره دیدی
بیچین چوخ امّا بیچینچیلر آز درلر پس بیچین صاحبنه یالواروں که اوز بیچیننه بیچینچیلر
٣ ٤ چیخارتسون ✡ کیدون بو در منَ سزی قوزیلر کبی قورتلر آراسنه کوندررم ✡ نه کیسه
٥ ونه جانته ونه باشماق کوترون و یولده هیچ کسه سلام ویرمیون ✡ و هر ایوه که کیره‌سز
٦ اوّل دیپون بو ایوه سلام اولسون ✡ و اکر اوراده سلام اهلی اولسه سلامز اونن
٧ اوستنده قاله‌جقدر و یوخسه سلامز سزه قایده‌جقدر ✡ و همان او ایوده قالون و اولرنکندن
٨ ییوب ایچون چونکه مزدور اوز مزدینه لایق در و ایودن ایوه کوچمیون ✡ و هر
٩ شهره که کیره‌سز اکر سزی قبول ایلسه‌لر هر زاد که قباغزه قویله ییون ✡ و اوراده
اولان ناخوشاره شفا باغشلیون و اولره دیپون اللّهن پادشاهلغی سزه یاخینلاشوبدر ✡
١٠ و هر شهره که کیره‌سز اکر سزی قبول ایلمسه‌لر اونن کوچه‌لرینه چیخوب دیپون ✡
١١ شهرزدن بزه یاپشان توزی ده سزه سلکرك امّا بونی بیلون که اللّهن پادشاهلغی سزه
١٢ یاخینلاشوبدر ✡ و سزه دیپرم که او کونده سدومن حالی او شهرن حالندن آسانراق
١٣ اوله‌جقدر ✡ وای سنه ای خورازین وای سنه ای بیت‌صیدا او سببدن که اکر سزده
واقع اولمش معجزات صور وصیدونده واقع اولسه ایدیلر البته چوخدن پلاسده وکولده

۱۴ اوطوروب توبه ایلر ایدیلر * امّا دیوان کوننده صور و صیدونن حالی سزن حالزدن
۱۵ آسانراق اوله‌جقدر * وسن ای کفرناحوم که کوکه کمین اوجالنوبسن اولوم
۱۶ عالمنه کمین یندرله‌جکسن * وسزه قولاق آصان منه قولاق آصر وسزی ردّ ایلین
۱۷ منی ردّ ایلر ومنی ردّ ایلین منی کوندرنی ردّ ایلر * واو یتمش نفر خوشحاللق اینن
۱۸ قایدوب دیدیلر یا ربّ جنّلر ده سنن آدڭ اینن بزه اطاعت ایلرلر * او ده اولره
۱۹ دیدی من شیطانی کوردم که ایلدرم کمی کوکدن دوشر ایدی * بو در من سزه ایلانلر
وعقربلر اوستنه باصمق قدرتی ودشمنن هامی قوتی اوستنه حکومت ویردم وهیچ زاد سزه
۲۰ ضرر یترمیه‌جکدر * ولاکن بوندن خوشحال اولمیون که روحلر سزه اطاعت ایلرلر
۲۱ امّا آرتق او سببدن شاد اولون که آدلرز کوکلرده یازلوبدر * او ساعت عیسی روحده
شاد اولوب دیدی ای کوك اینن یرن صاحبی آتا سنه اقرار ایلرم که بو زادلری
بیلیجیلردن وآنلیانلردن کیزلتدن واوشاقلره آشکار ایلدن بلی ای آتا او سببدن که
۲۲ سنن رضاڭ بیله ایدی * هر زاد آتامدن منه تسلیم اولندی وهیچ کس بیلمز که
اوغل کیم در مکر آتا وآتا کیم در مکر اوغل واو کیمسه که اوغل اونه آشکار
۲۳ ایلمك استیه * وشاکردلره دونوب علیحده اولره دیدی خوشا او کوزلرن حالنه که
۲۴ سز کورن زادلری کوررلر * چون من سزه دییرم که چوخ پیغمبرلر وپادشاهلر او
زادلری کورمك استدیلر که سز کوررسز امّا کورمدیلر وسز اشیدن زادلری استدیلر
که اشتسونلر امّا اشتمدیلر *
۲۵ وبو در بر فقیه قالخوب اونی امتحان ایلمك اینن دیدی ای معلّم نه ایلیم که ابدی
۲۶ ۲۷ حیاته وارث اولم * او ده اونه دیدی شریعتده نه یازلوبدر نیجه اوخورسن * او
ده جواب ویروب دیدی ربّ اللّهڭی تمام قلبڭدن وتمام جانڭدن وتمام قوّتڭدن وتمام
۲۸ فکرڭدن سوه‌سن وقونشیڭی اوزڭ کمی * او ده اونه دیدی دوغری جواب ویردن
۲۹ بونی ایله وحیات تاپارسن * امّا او اوزینی صادق کورستمکه استیوب عیسی‌یه دیدی
۳۰ قونشم کیمدر * عیسی ده جواب ویروب دیدی بر آدم اورشلیمدن اریحایه ینر
ایدی وحراملره راست کلدی که اونی صویوب ویارالیوب واونی نیم جان قویوب

۳۱ کتدیلر ٭ اتفاقاً بر کاهن او یول اینن ینر ایدی و اونی کوروب مقابل کناردن کچدی ٭
۳۲ وهمچنین بر لاویلی که اورادن کیدر ایدی کلوب اونی کوروب مقابل کناردن
۳۳ کچدی ٭ امّا بر سماریه‌لی یول اینن کیدنده اونن یاننه یتشوب اونی کورنده رحمی
۳۴ کلدی ٭ واونه یاخینلاشوب یاره‌لرینه زیتون یاغی اینن شراب توکوب اولری باغلادی
واونی اوز اولاغنه مندروب اونی کاروانسرایه کتوردی و اونه متوجّه اولور ایدی ٭
۳۵ واو کونن صباحی کیدنده ایکی دینار چیخاردوب واوداباشی‌یه ویروب دیدی اونه
۳۶ متوجّه اول وهرنه که آرتق خرج ایلیه‌سن من قایداننده سنه ویره‌جکم ٭ ایندی سنه
۳۷ نیجه کورنور او اوچدن هانسیسی حرامیلره راست کلنن قونشیسی اولدی ٭ او
ده دیدی او که اونه رحم ایلدی عیسی ده اونه دیدی کت سن ده همان بیله ایله ٭
۳۸ وواقع اولدیکه اولر یولده ایکن برکنده کیردی ومرتا آدلی بر عورت اونی اوز
۳۹ ایوینه آپاردی ٭ واونن مریم آدلی بر باجیسی وار ایدی که عیسی‌نن ایاقلرینن یاننده
۴۰ اکلشوب کلامنی اشیدر ایدی ٭ ومرتا چوخ خدمت ایلمك اینن تنکده ایدی
ویاننده دوروب دیدی یا ربّ آیا کورمرسن که باجیم منی خدمت ایلمکده یالقوز
۴۱ قویوبدر اونه دی که منه کومك ایلسون ٭ امّا عیسی جواب ویروب اونه دیدی
۴۲ ای مرتا مرتا سن چوخ زادلردن اوتری غصّه چکرسن وپریشان سن ٭ امّا بر زاده
دراحتیاج ومریم یخشی قسمتی سچوبدر که اوندن آلنماز ٭

اون برنجی باب

۱ واو بر برده دعا ایلیوب فارغ اولاندن صوره واقع اولدیکه شاکردلرندن بری
اونه دیدی یا ربّ دعا ایلمکی بزه اوکرت نیجه که یحیی ده اوز شاکردلرینه اوکرتدی ٭
۲ او ده دیدی دعا ایلینده دیبون ای کوکلرده اولان آتامز آدك مقدّس اولسون
۳ پادشاهلغك کلسون ارادتك نیجه که کوکده یرده ده اجرا اولسون ٭ کفایت اولان
۴ چورکمزی بوکون ده بزه ویر ٭ وکناهلرمزی بزه باغشلا چونکه اوزمزده هر بزه
۵ بورجلی اولانه باغشلیرق وبزی امتحانه کتورمه امّا بزی شریردن قورتار ٭ واولره

دیدی سزدن کیم وارکه بر دوستی اوله وکیجه یاریسنده یاننه کیدوب اونه دیه‌ای
٦ دوستم منه اوچ چورك بورج ویر* چونکه بر دوستم یولدن یانمه کلوبدر وقباغنه
٧ قویمغه زادم یوخدر* واو ده ایچریدن جواب ویروب دیه که منه زحمت ویرمه
چونکه قاپی باغلانوبدر واوشاقلرم ده منم اینن یورغان دوشك ایچنده یاتوبدرلر
٨ قالخوب سنه ویره بیلمنم* من سزه دییرم که اکرچه دوستلق سببندن اوتری قالخوب
ویرمسه‌کنه اونن اوصاندرمغی جهتنه دورروب نه قدرکه اونه لازم اولسه ویرر*
٩ من ده سزه دییرم که استیون وسزه ویرلور آختارون وتاپارسز قاپنی دوکون وآچلور*
١٠ ١١ چونکه هر استین آلور وآختاران تاپار وقاپنی دوکنه آچلور* وسزدن هانسی آتا
وارکه اکر اوغلی اوندن چورك استه‌سه اونه داش ویره یا اکر بالق استه‌سه بالق
١٢ ١٣ یرنده اونه ایلان ویره* یا اکر یمورطه استه‌سه اونه عقرب ویره* ایندی اکر سز
که شریرسز اوشاقلرزه یخشی بخششلری ویرمکه بیلورسز پس نه قدر آرتق کوکده اولان
آتاز اوندن استینلره روح القدسی ویره‌جکدر*
١٤ واو بر لال جنّی چیخاردر ایدی وواقع اولدیکه جنّ چیخانده او لال دانشدی
١٥ وجمعیّتلر تعجّب ایلدیلر* امّا اولردن بعضیسی دیدیلر جنّلری جنّلرن رئیسی بعلزبول
١٦ اینن چیخاردر* وبعضیسی اونی امتحان ایلمك اینن اوندن کوکدن بر علامت
١٧ استدیلر* امّا او فکرلرینی بیلوب دیدی هر مملکت که اوزی اوزینه مخالف اوله
١٨ خراب اولور وایو ایوه ضدّ اولانده یخلور* پس اکر شیطان ده اوز اوزینه مخالف اوله
پادشاهلغی نه طور اینن دوام ایلیه‌جك او سببدن که سز دییرسز من جنّلری بعلزبول
١٩ اینن چیخاردرم* اکر من جنّلری بعلزبول اینن چیخاردرم پس سزن اوغللرز اولری
٢٠ کیمن واسطه‌لغی اینن چیخاردرلر بوندن اوتری سزه حکم ایلینلر اولر اوله‌جقدرلر* امّا
اکر من جنّلری اللّهن برماغی اینن چیخاردرم بو حالده اللّهن پادشاهلغی سزه یتشوبدر*
٢١ واکر قوّتلی کیمسه اسبابلنمش اوز حصارینه کشیك چکسه اونن وار اولانی سلامت
٢٢ قالور* امّا اکر اوندن قوّتلیراق کیمسه اوستنه کلوب اونه غالب اوله اسبابلرینی
٢٣ که اولردن خاطرجمع اولمش ایدی کوترر وتالانی پایلر* منم اینن اولمیان منه ضدّ در

۲٤ ومنم اینن یغمیان داغیدر ✲ وقت که ناپاك روح بر آدمدن چیخر صوسز یرلر ایچندن
۲۵ دولانوب راحتلق آختارر وتاپمیانده دییر اوایوه قایدم که اوندن چیخمشم ✲ وکلوب
۲٦ اونی سپورلمش وبزنمش تاپر ✲ او وقت کیدوب اوزندن دها پس یدی اوزکه
روحی اوزی اینن کتورر وکیروب اوراده ساکن اولورلر واو آدمن آخری اوّلندن
۲۷ بدتر اولور ✲ وواقع اولدیکه بو سوزلری دیین وقتده جمعیّتدن بر عورت اوجا
سس اینن اونه دیدی خوشا سنه حامله اولان رحمن وسنی امزدرن امجکلرن حالنه ✲
۲۸ ۲۹ امّا او دیدی بلی خوشا اللّهن کلامنی اشیدوب اونی حفظ ایلینلرن حالنه ✲ وخلق
چوخلق اینن جمع اولانده دانشمغه باشلادی که بو طایفه شریر در علامت آختارر امّا
۳۰ یونس پیغمبرن علامتندن سوای اونه علامت ویرلیه جکدر ✲ چونکه نیجه که یونس
نینویلیلر ایچون علامت اولدی آیله ده آدم اوغلی بو طایفه ایچون علامت اوله جقدر ✲
۳۱ جنوب ملکه سی دیوانده بو طایفه نن کشیلری اینن دوروب اولره حکم ایلیه جکدر
او سببدن که او سلیمانن حکمتنی اشتمکه یرن نهایتلرندن کلدی وبو در بوراده سلیماندن
۳۲ دها بیوکی وار ✲ ونینوین کشیلری دیوانده بو طایفه اینن قالخوب اولره حکم
ایلیه جکدرلر بو سببدن که اولر یونسن وعظی ایچون توبه ایلدیلر وبو در بوراده
۳۳ یونسدن دها بیوکی وار ✲ وهیچ کس چراغی یاندروب کیزلین یره یا قاب آلتنه
۳٤ قویماز امّا چراغپا اوستنه که کیرنلر اشیغنی کورسونلر ✲ بدنن چراغی کوز در پس
اکر کوزك صاف اوله هامی بدنك اشیخلی اولور امّا اکر شریر اولسه بدنك ده قرانلق
۳۵ ۳٦ اولور ✲ پس متوجّه اول که سنده اولان اشیخ قرانلق اولمیه ✲ پس اکر بدنك
تماماً اشیخلی اولوب آیله که بر ذرّه قرانلق اولمیه او وقت هامیسی اشیخلی اوله جقدر بر
چراغ کمی که اوز شعله سی اینن سنی اشیخلندرر ✲
۳۷ واو دانشر ایکن بر فریسی اونه یالواردیکه کلوب اونن اینن نهار یسون او ده
۳۸ کیروب سفره یه اکلشدی ✲ وفریسی چون کوردی که نهار یمکدن ایره لی تعمید
۳۹ اولنمادی تعجّب ایلدی ✲ امّا ربّ اونه دیدی ایندی سز فریسیلر کاسه وبوشقابن
٤۰ اشیکنی پاك ایلرسز امّا ایچز جبر وشرارت اینن دولی در ✲ ای فکرسزلر آیا اشیکی

٤١ قایران ایچرینی ده قایرمیوبدر ✲ امّا وار اولانزی صدقه ویرون وبودر هامیسی سزن
٤٢ ایچون پاك اولور ✲ امّا وای سزه ای فریسیلر بو سببدن که سز نعناع وسُداب
وهر طور سبزیاتن عُشرینی ویررسز امّا دیواندن واللّهن محبّتندن کچرسز بولری ویرمق
٤٣ واولری قویمامق کرك در ✲ وای سزه ای فریسیلر بو سببدن که سز کنشتلرده صدر
٤٤ مجلسی وچارسولرده سلام آلمغی سورسز ✲ وای سزه ای ریاکار عُلَمَا وفریسیلر بو
٤٥ سببدن که نامعلوم قبرلر کبی سز که اولرن اوستندن کزن آدملر بیلمزلر ✲ او وقت
فقیه‌لردن بری جواب ویروب اونه دیدی ای معلّم آیا بو سوزلری دیمك اینن بزی ده
٤٦ مذمّت ایلرسن ✲ او ده دیدی وای هم سزه ای فقیه‌لر بو سببدن که آدملره چتینلق
٤٧ اینن آپارلان یوکلر یوکلرسز اما اوز برماقلرزن برجه‌سی اینن او یوکلره دکمرسز ✲ وای
٤٨ سزه بو سببدن که پیغمبرلرن قبرلرینی تعمیر ایلرسز امّا آتالرز اولری اُولدردیلر ✲ بو
حالده اوز آتالرزن ایشلرینه شهادت ایلیوب اولره قایل سز بو سببدن که اولر
٤٩ پیغمبرلری اُولدردیلر وسز ده اولرن قبرلرینی تعمیر ایلرسز ✲ بونن ایچون اللّهن حکمتی
دیدی اولرن یانه پیغمبرلر ورسوللر کوندره‌جکم که اولرن بعضیلرینی اُولدره‌جکدرلر
٥٠ وقاوه‌جقدرلر ✲ تا که دنیانن خلقتندن بو یانه جمله پیغمبرلرن توکلمش قانی بو
٥١ طایفه‌دن طلب اولنه ✲ هابیلن قانندن قربانکاه اینن هیکلن آراسنده هلاك اولنان
٥٢ ذکریّانن قاننه کمین بلی سزه دیرم که بو طایفه‌دن طلب اولنه‌جقدر ✲ وای سزه ای
فقیه‌لر بو سببدن که معرفتن آچارینی کوتروبسز اوزز کیرمدز وکیرنلره ده مانع اولدز ✲
٥٣ واو بو سوزلری اولره دیینده عُلَمَا وفریسیلر چوخ زادلرن خصوصنده اوندن
٥٤ صورشمق اینن اونه مُزاحِم اولمغه باشلادیلر ✲ وکمینده دوروب آغزندن بر سوز
آولامغه آختارر ایدیلر تا که اوندن شکایت ایلسونلر ✲

اون ایکنجی باب

١ او وقت که حسابسز خلق اونن یاننه کلمش ایدیلر ایله که بر برینی باصر ایدیلر
باشلیوب اوز شاکردلرینه دیدی اوّلا فریسیلرن خمیر مایه‌سندن که ریاکارلق در

٢ احتیاط ایلیون ٭ چونکه هیچ ایله اورتلی زاد یوخدر که آشکار اولمیه ونه کیزلین که
٣ بیلنمیه ٭ بولرن بَرعکسنه هرنه که قرانلقده دیپوبسز اشیخده اشیدله‌جك وهرنه که
٤ اوطاقلرده قولاغه دیپوبسز داملرده ندا اولنه‌جقدر ٭ پس سزِ دوستلرمه دیپرم که
اولردن که بدنی اُولدررلر واوندن سوای بر آرتق زاد ایلمکه قادر دکللر قورخمیون ٭
٥ امّا سزه کورسدم که کرك کیمدن قورخه‌سز اوندن قورخون که اُولدرندن صوره
٦ جهنّمه صالمغه قدرتی وار بلی سزه دیپرم که اوندن قورخون ٭ آیا بش سرچه ایکی
٧ قرن پوله صاتلمز واولرن هیچ بریسی اللّهن حضورنده یاددن چخاردلمش دکل ٭ امّا
سزن باشزن هامی توکلری ده حساب اولنوبدر پس قورخمیون چونکه چوخ
٨ سرچه‌لردن افضل سز ٭ وسزه دیپرم که هرکس که منی آدملرن حضورنده اقرار ایلسه
٩ آدم اوغلی ده اللّهن ملکلرینن حضورنده اونی اقرار ایلیه‌جکدر ٭ ومنی آدملرن حضورنده
١٠ انکار ایلین ده اللّهن ملکلرینن حضورنده انکار اولنه‌جقدر ٭ وهرکس که آدم اوغلنه
١١ برکُفر دیسه اونه باغشلانور امّا روح القدسه کفر دینه باغشلانمیه‌جقدر ٭ ووقت
که سزی کَنِشتلره ورئیسلره وحاکملرن حضورینه کتورسه‌لر فکرلی اولمیون که نیجه یا
١٢ نه جواب ویره‌سز یا نه دیپه‌سز ٭ چونکه روح القدس همان ساعت دانشمغه کرك
اولان زادلری سزه اوکرده‌جکدر ٭
١٣ وجمعیّتدن بر نفر اونه دیدی ای معلّم قرداشمه دی که میراثی منم اینن قسمت
١٤ ایلسون ٭ او ده اونه دیدی ای آدم منی سزه کیم حَکَمَ یا تقسیم ایلین تعیین ایلدی ٭
١٥ واولره دیدی باخون وطمعدن احتیاط ایلیون بوسببدن که بر آدمن حیاتی مالنن
١٦ چوخلغنه باغلی دکل ٭ واولره برمثل کتوروب دیدی بردولتلی آدمن زمیسی چوخ
١٧ برکتلی اولدی ٭ پس اوزنده فکر ایلیوب دیدی نه ایلیم بوسببدن که یرم یوخدر
١٨ که حاصلاتی اونده یغم ٭ پس دیدی بیله ایلیه‌جکم انبارلری یخوب دها بیوکلرینی
١٩ قایره‌جغم وهامی حاصلاتی ویخشی زادلری اوراده یغه‌جغم ٭ وجانمه دیپه‌جکم ای
جان سنن چوخ ایللر ایچون چوخ یخشی زادلرك وار آرام طوت یی وایچ ولذت آپار ٭
٢٠ امّا اللّه اونه دیدی ای فکرسز همان بوکیجه جاننی سندن دالی استیه‌جکدرلر آیا

٢١ هرنه که تدارك ایلیوبسن کیمن اوله‌جقدر ✡ بیله در او که اوزینه خزینه یغر واللّهه
٢٢ دولتلی دکل ✡ واوز شاکردلرینه دیدی اونن ایچون سزه دییرم جانز ایچون فکرلی
٢٣ اولمیون که نه ییه‌جکسز ونه ده بدنز ایچون که نه کییه‌جکسز ✡ جان طعامدن وبدن
٢٤ پالتاردن آرتق در ✡ قارغه‌لره باخون که نه اکرلر ونه بیچرلر ونه مخزنلری وانبارلری
٢٥ وارکه الله اولره روزی یترر سز قوشلردن نه قدر افضل سز ✡ سزدن کیم وارکه
٢٦ چوخ فکر ایلمك اینن بر آرشین اوز بویینه آرترمغه قادر اوله ✡ پس اکر بیله جزوی
٢٧ زاده قادر دکل سز نه ایچون سایر زادلردن اوتری فکر ایلرسز ✡ لاله‌لره باخون
که نیجه بیورلر اکرچه نه ایشلرلر ونه اکررلر کنه من سزه دییرم که سلیمان ده هامی اوز
٢٨ جلالنده اولرن بریسی کمی کینمەمش ایدی ✡ واکر الله زمینن اوتنی که بو کون
موجود در وصباح تنوره صالنور بو طور اینن کیندرر پس نه قدر آرتق سزی ای
٢٩ کم اعتقادلیلر ✡ پس آختارمیون که نه ییه‌جکسز یا نه ایچه‌جکسز و بولرن قیدنده
٣٠ اولمیون ✡ چونکه بو هامی زادلری دنیانن طایفه‌لری آختاررلر امّا سزن آتاز بیلور
٣١ که بو زادلره محتاج سز ✡ امّا اللّهن پادشاهلغنی آختارون وبو زادلرن هامیسی ده سزه
٣٢ علاوه ویرله‌جکدر ✡ قورخما ای کچیك سوری بو سببدن که آتازن رضاسی بو در
٣٣ که پادشاهلغی سزه ویرسون ✡ هرنه وارز درصاتوب صدقه ویرون واوزز ایچون
کهنه‌لمین کیسه‌لر وکوکلرده اسکلمین خزینه‌لر تدارك ایلیون که اوراده نه اوغری
٣٤ یاخینلاشور ونه کوه خراب ایلر ✡ چونکه هراده که خزینه‌ز اولسه کویکلز ده
٣٥ ٣٦ اوراده اوله‌جقدر ✡ بیللرز باغلانمش وچراغلرز یانان اولسون ✡ وسز او آدملر
کمی اولون که آغالرینن تویدن قایتماغنه منتظر درلر تا که او کلوب قاپینی
٣٧ دوکنده او ساعت اونه آچسونلر ✡ خوشا او قوللرن حالنه که آغا کلنده اولری
اویاق تاپسون دوغری دییرم سزه که بیلنی باغلیوب اولری سفره‌یه اکلشدره‌جکدر
٣٨ ویانلرینه کلوب اولره قوللق ایلیه‌جکدر ✡ واکر ایکنجی نوبتده کلوب اولری بو
٣٩ حالده تاپسه خوشا او قوللرن حالنه ✡ امّا بونی بیلون که اکر ایو صاحبی اوغرینن
نه ساعتده کلمکنی بیلسه ایدی هرآینه اویاق قالوب قویماز ایدی که اوز ایوی یارلسون ✡

٤٠ اونن ایچون سز ده حاضر اولون بو سببدن که کمان آپارمادیغز ساعتده آدم اوغلی
٤١ کله‌جکدر * پطرس ده اونه دیدی یا ربّ آیا بو مثلی بزه دیپرسن یا هاميله‌مي * ربّ
٤٢ ده دیدی آیا کیم در او امین وعقللی ناظر که آغاسی اونی اوز عمله‌جاتنن اوستنده
٤٣ نصب ایلیه که اولر ایچون مقرّر اولمش خوراکی وقتنده ویرسون * خوشا او قولن
٤٤ حالنه که آغاسی کلنده اونی بیله مشغول کورسون * دوغری دیپرم سزه که اونی اوز
٤٥ هامی اموالی اوستنه نصب ایلیه‌جکدر * امّا اکر او قول اوز قلبنده دیسه که آغام
کلمکده یوبانور وباشلیوب قوللری وقراواشلری دوکسه ویبوب ایچوب کیفلنسه *
٤٦ هرآینه انتظارنده اولمادیغی کونده وبیلمدیکی ساعتده او قولن آغاسی کله‌جکدر
٤٧ واونی ایکی شقّه ایلیوب اونن پایني ایمانسزلر اینن مقرّر ایلیه‌جکدر * واو قول
که آغاسنن ارادتنی بیلوب حاضر اولمیه واونن خواهشنی عمله کتورمیه چوخ
٤٨ دوکله‌جکدر * اما اکر بیلمیوب کوتکه لایق اولان ایشلر ایلسه آز دوکله‌جکدر
وهرکسه که چوخ ویرلوبدر اوندن چوخ طلب اولنور وهرکسه که چوخ تاپشورلوبدر
٤٩ اوندن آرتق استیه‌جکدرلر * من یره اود صالمق ایچون کلمشم وکاشکی ایندی
٥٠ آلشمش اوله ایدی * امّا منم ایچون بر تعمید وار که کرك اونن اینن تعمیدلنم واو
٥١ تمام اولانه کمین نیجه تنکده ام * آیا کمان ایلرسز که من یره آراملق ویرمك ایچون
٥٢ کلمشم یوخ امّا سزه دیپرم که آیرمق ایچون کلمشم * چونکه بوندن صوره بر ایوده
٥٣ بش نفردن اوچی ایکیسنه وایکیسی اوچنه ضدّ اوله‌جقدرلر * آتا اوغله
واوغل آتایه آنا قزه وقز آنایه قاین آنا اوز کلیننه وکلین اوز قاین آناسنه
٥٤ ضدّ اوله‌جقدرلر * وجمعیّتلره بونی ده دیدی نه وقتکه کوررسز بلوط مغربدن
٥٥ چیخر او ساعت دیپرسز که یاغش یاغه‌جقدر وبیله اولور * ونه وقت که جنوب
٥٦ یلی اسه دیپرسز که ایستی اوله‌جقدر واولور * ای ریاکارلر یرن وکوکن یوزینه
٥٧ تمیز ویره بیلورسز پس بو زمانه نیجه تمیز ویرمرسز * ونه ایچون اوز اوززدن
٥٨ حقیقته کوره حکم ویرمرسز * مدّعیك اینن رئیسن یانه کیدنده سعی ایله که یولده
ایکن اوندن قورتله‌سن مبادا که سنی حاکمن یانه چکسون وحاکم ده سنی محصّله

۵۹ تاپشورسون و محصّل ده سنی زندانه صالسون * سنه دیرم که آخرنجی فلوسی ادا ایلمینجه اورادن هرگز چیخمیه‌جقسن *

اون اوچنجی باب

۱ واو وقت حاضر اولانلردن بعضیسی او جلیلیلردن اوتری اونه خبر ویردیلر
۲ که پیلاطس اولرن قاننی قربانلری اینن قارشدرمش ایدی * وعیسی ده جواب ویروب اولره دیدی آیا خیال ایلرسز که بو جلیلیلر هامی جلیلیلردن آرتق گناهکار
۳ ایدیلر که بو زادلری چکدیلر * من سزه دیرم یوخ لاکن اگر سز توبه ایلمیه‌سز هامیز
۴ بو طور اینن هلاك اوله‌جقسز * یا او اون سکز نفر که سیلوامن برجی اولرن اوستنه دوشوب اولری اُولدردی آیا خیال ایلرسز که بولر اورشلیمده ساکن اولان آدملرن
۵ هامیسندن آرتق تقصیرلی ایدیلر * من سزه دیرم یوخ لاکن اگر سز توبه ایلمیه‌سز
۶ هامی‌یز بو طور اینن هلاك اولاجقسز * پس بو مثلی دیدی برشخصن اوز باغنده
۷ اکلمش انجیر آغاجی وار ایدی وگلوب اونده ییمش آختاروب تاپمادی * بو سببدن باغبانه دیدی بودر اوچ ایل درکه گلوب بو انجیر آغاجنده ییمش آختاررم امّا تاپمرم
۸ اونی کس یری ده نه ایچون بیکار ایلسون * امّا او جواب ویروب اونه دیدی ای
۹ آغا بو ایل ده اونی قوی قالسون تا که اطرافنی قازم و زبل توکم * واگر ییمش گتورسه بخشی یوخسه گلن ایل ایچنده اونی کسرسن *
۱۰ ۱۱ وسبت گونلرنده کنشتلرن بریسنده تعلیم ویرر ایدی * واوراده برعورت وار ایدی که اون سکز ایل مدّتی اونده ضعیفلق روحی وار ایدی وبیلی اکلوب ابدًا دوزه‌له
۱۲ بیلمز ایدی * امّا عیسی اونی گورنده یانه چاغروب اونه دیدی ای عورت
۱۳ ضعیفلغکدن آزاد اول * واللرینی اوستنه قویدی واو ساعتده دوزه‌لدی واللّهه مجد
۱۴ ویردی * امّا کنشتن بیوکی عیسی‌نن سبت گوننده شفا ویردیکندن آجغلانوب خلقه دیدی آلتی گون وارکه اولرده ایشلمك جایز در اولر ده گلوب صاغالون ونه که
۱۵ سبت گوننده * لاکن ربّ اونه جواب ویروب دیدی ای ریاکار آیا سزن هر برز

۱۶ سبت کوننده اوز اوکوز یا اشکنی آخوردن آچوب صوارمغه آپارماز ٭ و بو که ابراهیمن قزی در وبو در اون سکز ایل در که شیطان اونی باغلامش ایدی آیا سبت
۱۷ کوننده اونن بو بنددن آچلمغی واجب دکل ایدی ٭ و بو سوزلری دیینده اونه ضدّ دورانلرن هامیسی اوتاندیلر امّا تمام خلق اوندن صادر اولان عظیم عمللر ایچون سوینور
۱۸ ۱۹ ایدیلر ٭ پس دیدی اللّهن پادشاهلغی نه‌یه بنزر واونی نه‌یه تشبیه ایلیم ٭ بر خردل دانه‌سنه بنزر که اونی بر آدم کوتروب باغچه‌سنه صالدی وبتوب آغاج کبی بیوك اولدی
۲۰ وهوا قوشلری بوداقلرینه قوندیلر ٭ وکنه دیدی اللّهن پادشاهلغنی نه‌یه بنزه‌دم ٭
۲۱ خمیر مایه‌سنه بنزر که اونی بر عورت کوتروب اوچ اُولچی اُون ایچنه قاتدی تا که هامیسی مایه‌لی اولدی ٭
۲۲ ۲۳ وشهرلری وکندلری کزوب تعلیم ویره ویره اورشلیمه طرف کیدر ایدی ٭ و بر
۲۴ کیمسه اونه دیدی یا ربّ آیا نجات تاپانلر آز درلر او ده اولره دیدی ٭ دار قاپی اینن کیرمکه جهد ایلیون چونکه سزه دییرم که چوخلر کیرمك استیه‌جکلر امّا قادر
۲۵ اولمیه‌جقدرلر ٭ واو زماندن که ایو صاحبی دوروب قاپینی باغلاسه وسز اشیکده دوروب وقاپینی دوکمکه باشلیوب دییه‌سز یا ربّ یا ربّ بزه آچ او جواب ویروب
۲۶ سزه دییه‌جکدر من بیلمرم سز هرادن سز ٭ او وقت باشلیوب دییه‌جکسز بز سنن
۲۷ حضورکده ییوب ایچمشك وسن بزم کوچه‌لرمزده تعلیم ویروبسن ٭ امّا او دییه‌جکدر سزه دییرم من بیلمرم سز هرادن سز مندن دالی چکلون ای حقیقتی اولمیانی عمله
۲۸ کتورنلرن هامیسی ٭ اوراده آغلامق ودیش قجرتمغی اوله‌جقدر وقت که ابراهیمی واسحقی ویعقوبی وهامی پیغمبرلری اللّهن پادشاهلغنده امّا اوززی خارجه آتلمش
۲۹ کوره‌جکسز ٭ ومشرق ومغربدن وشمال وجنوبدن کلوب اللّهن پادشاهلغنده
۳۰ سفره‌یه اکلشه‌جکدرلر ٭ و بو در آخرکیلر وار که اوّلکی واوّلکیلر وار که آخرکی اوله‌جقدرلر ٭
۳۱ همان اوکونده بعضی فریسیلر کلوب اونه دیدیلر چیخ بورادن کت بو سببدن که
۳۲ هیرودس استر سنی اُولدرسون ٭ او ده اولره دیدی کیدوب او تولکی‌یه دیون

که بو در من بو کون و صباح جنّلری چیقاردرم و شفا ویرمکده مشغول اولورم و اوچنجی
۳۳ کونده تکمیل ایلرم * امّا بو کون و صباح و او بریسی کون کرك کزم بو سببدن که ممکن
۳٤ دکل بر پیغمبر اورشلیمدن خارج هلاك اولنسون * ای اورشلیم اورشلیم ای
پیغمبرلری اُولدرن و اوز یانکه کوندرلمشلری داشلیان نیچه دفعه استدم تاوق جوجه‌لرینی
۳۵ قنادلرینن آلتنه جمع ایلین کبی سنن اوشاقلرکی جمع ایلیم امّا سز استمدز * بو در
ایوز سزه خراب قویلور و دوغری دیرم سزه که منی کورمیه‌جکسز او وقته کمین
که ربّن آدی اینن کلن مبارك اولسون دیه‌سز *

اون دردنجی باب

۱ و وقت که سبت کوننده چورك ییمك ایچون فریسیلرن رئیسلرندن بریسنن ایوینه
۲ کیردی واقع اولدیکه اولر اونی کوزلر ایدیلر * و اوراده اونن قباغنده بر مستسقی
۳ آدم وار ایدی * و عیسی فقیه‌لره و فریسیلره خطاب ایلیوب دیدی آیا سبت کوننده
٤ شفا باغشلامق جایز در امّا اولر سکوت ایلدیلر * او ده اونی طوتوب صاغالتدی
٥ و مرخّص ایلدی * و اولره جواب ویروب دیدی سزدن کیم در که اکر اشکی یا
٦ اوکوزی قویی‌یه دوشسه تزلك اینن سبت کوننده اونی یوخاری چکمسون * و اولر بو
۷ سوزلرن مقابلنده اونه جواب ویرمکه قادر اولمادیلر * وچون کوردیکه دعوت
۸ اولنمشلر نیچه صدر مجلسی سچر ایدیلر بو مَثَلی اولره دیدی * بر شخصدن تویه دعوت
اولدیغك وقت صدر مجلس ایچنده اکلشمه مبادا که سندن حرمتلی بر آدمی ده دعوت
۹ ایلمش اوله * و ایکیزی دعوت ایلین کلوب سنه دیه بونه یر ویر و او وقت خجالت
۱۰ اینن آشاغه‌کی یری طوتمغه باشلیه‌سن * امّا وقت که دعوت اولنه‌سن کلوب آشاغه‌ده
اوطور تا سنی دعوت ایلین شخص کلوب سنه دیسون ای دوست دها یوخاریده
۱۱ اکلش او وقت سنن اینن اکلشنلرن حضورنده عزّتك اوله‌جقدر * بو سببدن که
هر کس که اوزینی اوجالندرسه آلچقلنه‌جقدر و هر کس که اوزینی آلچقلندرسه
۱۲ اوجالنه‌جقدر * و اونی دعوت ایلین شخصه دیدی نهار یا شام تدارکی کورنده

دوستلرکی وقرداشلرکی وقوملرکی ودولتلی قونشیلرکی چاغرمه مبادا که اولر ده سنی
١٢ دعوت ایلیوب سنن ایچون عوض اولسون ☆ لاکن قوناقلق ایلینده محتاجلری وسقطلری
١٤ وچولاقلری وکورلری دعوت ایله ☆ وسن سعادتلی اوله‌جقسن بو سببدن که اولر
١٥ سنه عوضنی ویره بیلمزلر پس صالحلرن قیامتنده سنه عوض ویرله‌جکدر ☆ واونن
اینن آکلشنلرن بریسی بونی اشیدوب دیدی خوشا اونن حالنه که اللهن پادشاهلغنده
١٦ چورك یيه ☆ او ده اونه دیدی برآدم بر بیوك شام قوناقلغی ایلیوب چوخ کیمسه‌لری
١٧ دعوت ایلدی ☆ وشام یيمك وقتنده قولنی کوندردیکه دعوت اولنانلره دیسون
١٨ کلون او سببدن که ایندی هر زاد حاضردر ☆ وبربر باشلیوب هامیسی عذرخواهلق
ایلدیلر اوّلکی اونه دیدی بر زمی صاتون آلمشم ولابدّدر که کیدوب اونی کورم سنه
١٩ یالواررم که منی معذور طوته‌سن ☆ واو بری دیدی بش جُفت اوکوز صاتون آلمشم
٢٠ واولری امتحان ایلمکه کیدرم یالواررم منی معذور طوته‌سن ☆ اوزکه‌سی دیدی عورت
٢١ آلمشم وبونن ایچون کله بیلمنم ☆ وقول ده کلوب بو کیفیّتی اوز آغاسنه خبر ویردی
او وقت ایو صاحبی آجغلانوب اوز قولنه دیدی تز شهرن میدانلرینه وکوچه‌لرینه
٢٢ کت ومحتاجلری وسقطلری وچولاقلری وکورلری بورایه ایچری کتور ☆ قول ده
٢٣ دیدی ای آغا نیجه که بیوروبسن ایله اولوبدر امّا کنه یر وار ☆ آغا ده قوله دیدی
جادّه‌لره ودیوارلی یوللره چیخوب ایچری کلمکه اولری مجبور ایله تا که ایوم دولسون ☆
٢٤ چونکه سزه دیرم که او دعوت اولنان کشیلردن هیچ بریسی شاممدن دادمیه‌جقدر ☆
٢٥ ٢٦ وچوخ جمعیّتلر اونن اینن کیدر ایدیلر واولره طرفنه دونوب دیدی ☆ اکر بر
کیمسه یانمه کلسه وآتاسنه وآناسنه وعورتنه واوشاقلرینه وقرداشلرینه وباجیلرینه
٢٧ واوز جاننه ده بغض ایلمسه منم شاکردم اوله بیلمز ☆ وهرکس که اوز حاچنی
٢٨ کوتروب دالمجه کلمسه شاکردم اوله بیلمز ☆ چونکه سزدن کیم بر برج قایرمغه استینده
٢٩ اوّلا اوطوروب خرجنی حساب ایلمسون که آیا اونی باشه یترمکه واری در ☆ تا مبادا
بنوره‌سنی قویوب تمامه یترمکه قادر اولمیانده هامی کورنلر ریشخند ایلمکه باشلیوب ☆
٣٠ ٣١ دیسونلر که بو آدم قایرمغه باشلادی امّا تمام ایلمکه قادر اولمادی ☆ یا هانسی

پادشاه وار که اوزکه پادشاه اینن دعوایه چیخاندہ اوّلا اوطوروب مشورت ایلمسون که آیا
٣٢ اون مین نفر اینن او ایکرمی مین اینن اوستنه کلنن قباغنه چیخمغه قادر در* و یوخسه
٣٣ او بریسی هنوز اوزاقدہ ایکن یاننه ایلچی کوندروب صلح آختارر* ایندی بیله ده
٣٤ سزدن هر کس که هامی وارلغنه خدا حافظ دیمسه شاکردم اوله بیلمز* دوز یخشی در
٣٥ امّا اکر دوز دادسز اولسه نه ایله دوزه‌له‌جکدر* نه طپراغه ونه مزبله‌یه مصرفی
وار امّا اونی اشیکه آتارلر اشتمکه قولاغی اولان اشتسون*

اون بشنجی باب

١ و هامی کمرکچیلر و کناهکارلر کلامنی اشتمك ایچون اونه یاخینلاشر ایدیلر*
٢ و فریسیلر و علما دینوب دیر ایدیلر که بو آدم کناهکارلری قبول ایلر و اولر اینن
٣ ٤ ییر* او ده بو مثلی اولره کتوروب دیدی* آیا سزدن هانسی آدم وار که یوز قویونی
اوله و اکر اولردن بریسنی ایترسه دوخسان دوقوزینی چولدہ قویوب ایتمشی تاپانه
٥ ٦ کمین دالنجه کتمیه* و اونی تاپاندہ سوینه سوینه چکنلرینه قویر* و ایوه کلندہ
دوستلرینی و قونشیلرینی چاغروب اولره دیر که منم اینن سوینون چونکه ایتمش
٧ قویونی تاپمشم* سزه ده دیرم که بو طور اینن کوکدہ بر توبه ایلین کناهکاردن اوتری
خوشحاللق اوله‌جقدر اوندن آرتق که دوخسان دوقوز صالحدن اوتری اولور که توبه‌یه
٨ احتیاجلری یوخدر* و یا هانسی عورت وار که اون درهمی اوله و اکر بریسنی
ایترسه چراغی یاندروب ایوی سپورمیه و اونی تاپانه کمین دقّت اینن آختارمیه*
٩ و اونی تاپاندہ دوستلرینی و قونشیلرینی چاغروب اولره دیر منم اینن سوینون بو
١٠ سببدن که ایتردیکم درهمی تاپمشم* سزه دیرم که اللّهن ملکلرینن آراسندہ بر توبه
ایلین کناهکاردن اوتری بیله شادلق اوله‌جقدر*
١١ ١٢ و دیدی بر آدمن ایکی اوغلی وار ایدی* و اولرن کچیکی آتاسنه دیدی ای آتا مالکدن
١٣ منه یتشن حصّه‌نی منه ویر او ده اولره مالنی تقسیم ایلدی* و بر نیچه کونلردن صوره
کچیك اوغل هامیسنی جمع ایلیوب اوزاق ولایته کتدی و اوراده اسراف اینن اوز مالنی

۱۴ تلف ایلدی و هامیسنی خرج ایلیندن صوره او ولایتده بر بیوك بهالق اولدی و او محتاج
۱۵ اولمغه باشلادی ٭ و کیدوب او ولایت اهلنن بریسنه یاناشدی و او اونی دونکزلری
۱۶ اوتارمق ایچون اوز زمیلرینه کوندردی ٭ وآرزو ایلر ایدی که دونکزلر یین خرنوبلر
۱۷ اینن اوز قارننی دویرسون امّا هیچ کس اونه ویرمر ایدی ٭ وآیلوب دیدی آتامن
نیچه مزدورلری وار که چورکلری بول در امّا من بوراده آجلقدن هلاك اولورم ٭
۱۸ قالخوب آتامن یاننه کیدم واونه دییم ای آتا من کوکه وسنن حضورکده کناه ایلمشم ٭
۱۹ ودها لایق دکلم که سنن اوغلك دییلم منی مزدورلرکن بریسی کبی حساب ایله ٭ پس
۲۰ قالخوب آتاسنن یاننه کلدی واو هنوز اوزاقده ایدی که آتاسی اونی کوروب رحمی
۲۱ کلدی و یوکروب اونن بویوننی قوجاخلادی واونی اوپدی ٭ اوغل ده اونه دیدی ای
۲۲ آتا من کوکه وسنن حضورکده کناه ایلمشم ودها لایق دکلم که اوغلك دییلم ٭ امّا آتا
اوز قوللرینه دیدی خلعتلرن بخشیسنی چخاردوب اونه کیدرون و برماغنه یوزك تاخون
۲۳ و ایاقلری ایچون باشماق ویرون ٭ و پرورى بزاوى کتوروب کسون که ییوب
۲۴ شادلق ایلیك ٭ بو سببدن که بو اوغلم اُولمش ایدی ودیرلدی و ایتمش ایدی
۲۵ وتاپلدی وشادلق ایلمکه باشلادیلر ٭ وبیوك اوغلی زمیده ایدی وکلوب ایوه
۲۶ یاخینلاشانده اوخومق و اوینامق سسی اشتدی ٭ ونوکرلرن بربنی یاننه چاغروب
۲۷ اوندن صورشدی که بو نه در ٭ او ده اونه دیدی قرداشك کلوبدر و آتاك او
۲۸ سببدن که اونی صاغ وسلامت دالی آلوبدر پروری بزاوی کسوبدر ٭ او ده
۲۹ آجغلانوب ایچری کیرمك استمدی پس آتاسی چیخوب اونه یالواردی ٭ او ده جواب
ویروب آتاسنه دیدی باخ بو قدر ایل در که سنه قوللق ایلرم واصلا سنن امرکدن
۳۰ چیخمامشم وسن هیچوقت منه بر چپش ویرمدن که دوستلرم اینن شادلق ایلیم ٭ امّا
وقت که بو اوغلك که مالکی قحبەلر اینن تلف ایلیوبدر کلدی پروری بزاوی اونن
۳۱ ایچون کسدن ٭ او ده اونه دیدی ای اوغل سن همیشه منم اینن سن ومنم هامی وارلغم
۳۲ سنن در ٭ امّا شاد اولمق وخوشحاللق ایلمك کرك ایدی او سببدن که بو قرداشك
اُولمش ایدی ودیرلدی وایتمش ایدی وتاپلدی ٭

اون آلتنجی باب

١ واوز شاکردلرینه علاوه دیدی بر دولتلی آدمن بر ناظری وار ایدی و بو مالنی
٢ داغیدان کبی اونه دیپلدی* پس اونی چاغروب اونه دیدی بو سنن حقکده اشتدیکم
٣ نه در ناظرلغکن حسابنی ویر چونکه دها ناظر اوله بیلمزسن* ناظر ده اوز اوزنده
دیدی نه ایلیم بو سببدن که آغام ناظرلغی مندن آلور فعله‌لك باشارمانم و دیلنمکدن
٤ اوتانورم* بیلورم نه ایلیم تا ناظرلقدن معزول اولانده منی ایولرینه قبول ایلسونلر*
٥ و آغاسنن بورجلیلرینن هر بریسنی چاغروب اوّلکیسنه دیدی آغامه نه قدر بورجلیسن*
٦ او ده دیدی یوز بات زیتون یاغی و اونه دیدی سندکی آل و اوطوروب تزلك ایللی
٧ یاز* اوندن صوره بر اوزکه‌سنه دیدی سن ده نه قدر بورجلیسن او ده دیدی یوز
٨ کُرّ بغدا و اونه دیدی سندکی آل و یاز سکسان* و او آغا حقیقتی اولمیان ناظری اونن
عاقلانه رفتار ایلدیکی ایچون تعریف ایلدی بو سببدن که بو عالمن اوغللری نورن
٩ اوغللرندن اوز عُمرلری ایچون آرتق عقللیدرلر* من ده سزه دیرم حقیقتی اولمیان
مامونذن اوززه دوستلر قزانون تا که سز معزول اولانده اولر سزی ابدی مسکنلره قبول
١٠ ایلسونلر* آزده امین اولان چوخده ده امین اولور و آزده غیرِحقیقی اولان چوخده
١١ ده غیرِ حقیقی اولور* پس اکر حقیقتی اولمیان مامونده امین اولمادز حقیقی اولانی
١٢ سزه کیم تاپشوره‌جقدر* و اکر بر اوزکه‌نن زادلرنده امین اولمادز اوززنکنی کیم سزه
١٣ ویره‌جکدر* هیچ نوکر ایکی آغایه قوللق ایلیه بیلمز چونکه یا بریسنه بغض ایلیوب
او بریسنی سوه‌جکدر یا بریسنه قلباً یاپشوب او بریسنی خوار کوره‌جکدر هم اللّهه وهم
١٤ مامونه قوللق ایلیه بیلمزسز* و بولرن هامیسنی مال پرست فریسیلر اشیدنده
١٥ اونه ریشخند ایلدیلر* او ده اولره دیدی سز اَیله کیمسه‌لر سز که اوززی آدملرن
حضورنده مؤمن کورسدرسز امّا اللّه قلبلرزی بیلور او سببدن که آدملرن یاننده اعلا
١٦ اولان اللّهن حضورنده مکروه در* شریعت و پیغمبرلر یحیی‌یه کمین درلر امّا او
١٧ وقتدن بویانه اللّهن پادشاهلغی مژده ویرلور و هرکس اونن ایچون غیرت چکر* کوك

١٨ اینن یرن زایل اولمغی ده شریعتدن بر نقطه‌نن زایل اولمغندن دها آسان در ✫ وهر کس
که اوز عورتنی بوشیوب اوزگه‌سنی آلسه زنا ایلر وهر کس که اردن بوشانمشی آلسه
١٩ زنا ایلر ✫ وبر دولتلی آدم وار ایدی که قرمزی ونازك کتان کییر ایدی وهر کون
٢٠ عیش وعشرت ایلر ایدی ✫ وبر محتاج آدم ده وار ایدی آدی لعازر که یاره‌لر اینن دولی
٢١ اولوب قاپسنه آتلمش ایدی ✫ و دولتلینن سفره‌سندن دوشن خرده‌لردن استر ایدی
٢٢ یسون امّا حتی ایتلر کلوب یاره‌لرینی یالار ایدیلر ✫ وواقع اولدیکه او محتاج آدم اُولدی
وملکلردن او ابراهیمن قوجاغنه آپارلدی و او دولتلی ده اُولوب دفن اولندی ✫
٢٣ واُولوم عالمنده اذیّتلرده اولان زمان اوز کوزلرینی قاوزیوب ابراهیمی وقوجاغنده
٢٤ لعازری اوزاقدن کوردی ✫ وچاغروب دیدی ای ابراهیم آتا منه رحم ایلیوب
لعازری کوندر که اوز برماغنن اوجنی صویه باتروب دیلی سرینلتسون او سببدن که
٢٥ بو علوده عذاب چکرم ✫ ابراهیم ده دیدی اوغلم یادکه کتور که سن عمرکده
بخشیلقلرکی آلدن بیله ده لعازر پیسلکلری ایندی ده او بوراده تسلّی آلور امّا سن عذاب
٢٦ چکرسن ✫ وبولرن هامیسندن علاوه بزم اینن سزن آرازده بیوك برزخ برَقرار
اولوبدر اَیله که بورادن سزن یانزه کلمکه استینلر قادر اولمیه‌لر واوراده اولانلر ده
٢٧ اورادن بزم یانمزه کچه بیلمیه‌لر ✫ او ده دیدی پس سنه یالواررم ای آتا که اونی
٢٨ آتامن ایوینه کوندره‌سن ✫ چونکه بش قرداشم وار تا که اولره شاهدلق ویرسون که
٢٩ مبادا اولرده بو اذیّت یرینه کلسونلر ✫ ابراهیم اونه دیدی اولرن یاننده موسی وپیغمبرلر
٣٠ وار اولره قولاق آصسونلر ✫ او ده دیدی یوخ ای ابراهیم آتا چونکه اگر اُولیلردن
٣١ بریسی اولرن یاننه کتسه توبه ایلیه‌جکدرلر ✫ او ده اونه دیدی اگر موسی‌یه وپیغمبرلره
قولاق آصماسه‌لر هرگاه اولیلردن ده بریسی قیام ایلسه ایناغمیه‌جقدرلر ✫

اون یدنجی باب

١ وشاکردلرینه دیدی ممکن دکل که بودرتمقلر کلمسونلر امّا وای اونه که اونن
٢ واسطه‌لغی اینن کلورلر ✫ اونن ایچون دها بخشی اولور اگر دکرمان داشی بویونندن

۳ آصلوب دریایه آتلسون اوندن که بو کچیکلرن بریسنی بودرتسون ☆ اوززه احتیاط ایلیون واکر قرداشك سنه خطا ایلسه اونی قدغن ایله واکر توبه ایلسه اونه باغشلا ☆
٤ واکر کونده یدی دفعه سنه خطا ایلسه وکونده یدی دفعه یانکه قایدوب دیسه توبه ایلرم اونه باغشلا ☆ و رسوللر ربّه دیدیلر ایمانمزی آرتور ☆ ربّ ده اولره دیدی
٥
٦
اکر برخردل دانه‌سی قدرنجه ایمانز اولسه وبو توت آغاجنه دیه‌سز که کوکدن سوکل
۷ و دریاده تکل هرآینه سزه اطاعت ایلیه‌جکدر ☆ وسزدن کیمدر که جُفت سورن یا چوبانلق ایلین قولی اولوب زمیدن کلن وقت اونه دیه که بو ساعت کلوب
۸ سُفره‌یه اکلش ☆ مکر اونه دیمز که شام پیمکم ایچون برزاد حاضرایله وبیلکی باغلیوب
۹ من ییوب ایچنه کمین منه قوللق ایله اوندن صوره سن ده ییوب ایچه بیلورسن ☆ آیا
۱۰ او قولدن ممنون اوله‌جقدر که اونه بیورلمشلری عمله کتوروبدر کمانم یوخ در ☆ بیله ده سز وقت که سزه بیورلمشلرن هامیسنی اجرا ایلدز دیبون که بز فایده‌سز قوللر ایك او سببدن که ایلمکی بزه واجب اولان زادلری ایلمشك ☆
۱۱
۱۲
و واقع اولدیکه اورشلیمه کیدنده سماریه‌نن وجلیلن اورتاسندن کچر ایدی ☆ و بر
۱۲ کنده کیرنده اون نفر جذاملی کشی اونن قباغنه چیخوب اوزاقده دوردیلر ☆ وسسلرینی
۱٤ قاوزیوب دیدیلر ای معلّم عیسی بزه رحم ایله ☆ او ده اولری کورنده دیدی کیدوب
۱٥ اوززی کاهنلره کورسدون و واقع اولدیکه اولر کیدنده پاك اولدیلر ☆ واولردن
۱٦ بری اوز صاغالمغنی کورنده اوجا سس اینن اللّهی تمجید ایلیه ایلیه قایتدی ☆ ویوزی
۱۷ اوسته آیاقلرینه دوشوب اونه شکر ایلدی وبو کیمسه سماریه‌لی ایدی ☆ عیسی ده
۱۸ جواب ویروب دیدی آیا اون نفر پاك اولمادیلر پس او دوقوز نفر هراده درلر ☆ آیا
۱۹ بو غریبدن سوای بریسی تاپلمادی که قایدوب اللّهه جلال ویرسون ☆ واونه دیدی قالخ کت ایمانك سنی قورتاردی ☆
۲۰ ووقت که فریسیلر اوندن سؤال ایلدیلر که اللّهن پادشاهلغی نه وقت کله‌جکدر او ده اولره جواب ویروب دیدی اللّهن پادشاهلغی ظاهری صورتده کلمز ☆
۲۱ ودیمه‌جکدرلر که بوراده در یا او در اوراده‌در چونکه اللّهن پادشاهلغی سزن

٢٢ ایچزده در * وشاگردلرن دیدی کونلر کله‌جکدر که آدم اوغلنن کونلرندن بریسنی
٢٣ کورمك استیه‌جکسز امّا کورمیه‌جکسز * وسزه دیه‌جکلر که بودر بوراده در
٢٤ یا اودر اوراده در کتمیون ودالرنجه دوشمیون * چونکه نیجه که ایلدرم چالوب
کوکن یوزندن بو اوجندن تا او اوجنه کمین اشیقلنور آدم اوغلی ده اوز کوننده بیله
٢٥ اوله‌جقدر * امّا اوّلا کرك در که او چوخ زحمت چکسون وبو طایفه‌دن ردّ
٢٦ اولنسون * ونیجه که نوحن ایّامنده اولدی آدم اوغلنن ایّامنده ده ایله اوله‌جقدر *
٢٧ ییر ایدیلر ایچر ایدیلر عورت آلور ایدیلر واره کیدر ایدیلر او کونه کمین که نوح
٢٨ کمی‌یه کیردی وطوفان کلوب هامیسنی هلاك ایلدی * وبیله ده نیجه که لوطن
ایّامنده اولدی که ییر ایدیلر ایچر ایدیلر صاتون آلور ایدیلر صاتر ایدیلر اکر ایدیلر
٢٩ وایو قایرر ایدیلر * امّا لوطن سدومدن چیخان کوننده کوکدن اود اینن کوکرد
٣٠ یاغوب هامیسنی هلاك ایلدی * آدم اوغلی آشکار اولان کونده ده بیله اوله‌جقدر *
٣١ او کونده هرکس که اوزی دام اوستنده وزادلری ایوده اولسه اولری کوترمکه ینمسون
٣٢ ٣٣ وهمچنین زمینده اولان دالی‌یه قایتماسون * لوطن عورتنی یادزه کتورون * هرکس که اوز
جاننی قورتارمق استسه اونی هلاك ایلر وهرکس که اونی هلاك ایلسه اونی دیرلدر *
٣٤ وسزه دیرم او کیجه‌ده ایکی نفر که بر یورغان دوشکده اوله‌لر بریسی کوترله‌جك
٣٥ وبریسی قویله‌جقدر * وایکی عورت که ال دکرمانی چکرلر بریسی کوترله‌جك
٣٦ وبریسی قویله‌جقدر * وایکی نفر که زمینده اوله‌لر بریسی کوترله‌جك وبریسی
٣٧ قویله‌جقدر * اولر ده جواب ویروب اونه دیدیلر یا ربّ هراده او ده اولره
دیدی جندك هراده اوله قوزغونلر اورایه یغلور *

اون سکزنجی باب

١ واولره بر مثل دیدی بو خصوصده که همیشه دعا ایلمك وهیچ یورلمامق کرك *
٢ ودیدی بر شهرده بر حاکم وار ایدی که نه اللّهدن قورخار ایدی ونه آدمدن اوتانر
٣ ایدی * وهمان شهرده بر دول عورت ده وار ایدی که یاننه کیدوب دیدی مدّعیمدن

٤ دادمه یتش * او بر مدّت استمدی امّا اوندن صوره اوز اوزنه دیدی اگرچه نه
٥ اللّهدن قورخورم و نه آدمدن اوتانرم * امّا اونن ایچون که بو دول عورت منه چوخ
٦ زحمت ویرر دادینه یتشم تا که چوخ کلوب آخرده کمین باشنی آغرتماسون * ربّ
٧ دیدی اشیدون که او حقیقتی اولمیان حاکم نه دیهر * آیا اللّه اوز سچلمشلرینن دادینه
که کیجه و کوندوز اونی چاغررلر یتشمیه‌جکدر هر چندکه اولرن حقنده یوبانسه ده *
٨ من سزه دیهرم که تزلك اینن اولرن دادینه یتشه‌جکدر امّا آدم اوغلی کلن وقتده آیا
یرده ایمان تاپه‌جق *
٩ و بر نیچه کیمسه‌لره که اوزلرینه کوه‌نور ایدیلرکه صالح درلر و اوزکه‌لری خوار کورر
١٠ ایدیلر بو مثلی دیدی * دعا ایلمك ایچون ایکی آدم مقدّس یره چیخدیلر بریسی
١١ فریسی و بریسی کمرکچی * فریسی یالقوزجه دوروب بو طور اینن دعا ایلر ایدی
یا اللّه سنه شکر ایلرم که اوزکه آدملرکمی جبر ایلین و ناحقّ و زنا ایلین و یا بو کمرکچی
١٢ کمی دکلم * هفته‌ده ایکی دفعه اوروج طوترم و هامی قازاندیغمن عُشرینی ویررم *
١٣ کمرکچی ده اوزاقده دوروب کوزلرینی ده کوکه قاوزامق استمر ایدی لاکن اوز
١٤ سینه‌سنه اوروب دیهر ایدی یا اللّه منِ کناهکاره رحم ایله * من سزه دیهرم که بو او
بریسندن آرتق تصدیق اولنمش اوز ایوینه ینندی او سببدن که هر کس که اوزینی
١٥ اوجالندرسه آلچقلنه‌جقدر و هرکس که اوزینی آلچقلندرسه اوجالنه‌جقدر * و خرده
اوشاقلری اونن یانه کتوردیلرکه اولره ال قویسون و شاکردلر بونی کورنده اولری
١٦ قدغن ایلدیلر * امّا عیسی اولری یاننه چاغروب دیدی قویون اوشاقلری که یانمه
١٧ کلسونلر و اولره مانع اولمیون چونکه اللّهن پادشاهلغی بیله‌لرنکی در * دوغری دیهرم
سزه که هر کس که اللّهن پادشاهلغنی اوشاق کمی قبول ایلمسه اونه کیرمیه‌جکدر *
١٨ و رئیسلردن بریسی اوندن سؤال ایلیوب دیدی ای یخشی معلّم نه ایلیم که ابدی
١٩ حیاته وارث اولم * عیسی ده اونه دیدی نه ایچون منه یخشی دیهرسن یخشی یوخ در
٢٠ مکر او بر اللّه * سن احکامی بیلورسن زنا ایلمه اُولدرمه اوغریلق ایلمه و یلاندن
٢١ شهادت ویرمه آتاکه و آناکه حرمت ایَله * او ده دیدی بولرن هامیسنی اوشاقلغمدن

٢٢ بو یانه صاخلامشم * عیسی ده بونی اشیدوب اونه دیدی سنه بر زاد اسکیك در
هرنه که وارك در صاتوب محتاجلره ویر وگوکده خزینه‌ك اوله‌جقدر وایندی منم دالجه گل *
٢٣ ٢٤ امّا او بونی اشیدنده چوخ غمگین اولدی چونکه چوخ دولتلی ایدی * عیسی ده
اونن ایله غمگین اولدیغنی گوروب دیدی نه قدر چتینللك اینن دولتلری اولانلر اللّهن
٢٥ پادشاهلغنه گیره‌جکدرلر * چونکه دوه‌نن ایکه دلیکی ایچندن گچمکی دولتلینن
٢٦ اللّهن پادشاهلغنه گیرمکندن دها آسان در * واشیدنلر دیدیلر پس کیم نجات تاپه
٢٧ بیلور * او ده دیدی آدملر ایچون ناممکن اولان زادلر اللّه ایچون ممکن در *
٢٨ ٢٩ پطرس ده اونه دیدی بو در بز هر زادی قویوب سنن دالجه گلمشیك * او ده
اولره دیدیکه دوغری دیپرم سزه هیچ کس یوخدر که ایوی یا والدینی یا قرداشلری
٣٠ یا عورتی و یا اولادی اللّهن پادشاهلغی ایچون قویمش اوله * که بو عالمده چوخ دفعه
آرتق وگلن عالمده ابدی حیاتی آلمیه *
٣١ واو اون ایکی نفری یانه چاغروب اولره دیدی بو در بز اورشلیمه چخریق وهرنه
که پیغمبرلرن واسطه‌لغی اینن آدم اوغلنن خصوصنده یازلوبدر هامیسی تمام اولنه‌جقدر *
٣٢ چونکه خارجی طایفه‌لره تسلیم اولنه‌جق واونه ریشخند ایلیه‌جکلر واونی سوکوب
٣٣ اوستنه توپره‌جکلر * واونه تازیانه اوروب اونی اُولدره‌جکدرلر امّا اوچنجی کونده
٣٤ قیام ایلیه‌جکدر * لاکن اولر بو سوزلردن بر زاد درك ایلمدیلر وبو سوز اولره
٣٥ اورتلی ایدی ودیپلن زادلری آنلامادیلر * وواقع اولدیکه اریحایه یاخینلاشانده بر
٣٦ کور آدم یول کنارنده اوطوروب دیلنور ایدی * ووقت که خلقن گچمکنی اشتدی
٣٧ ٣٨ صورشدی بو نه در * واونه خبر ویردیلر که ناصرتلی عیسی گچر * او ده
٣٩ فریاد ایلیوب دیدی ای داود اوغلی عیسی منه رحم ایله * وقباغجه گیدنلر اونه
قدغن ایلر ایدیلر که ساکت اولسون امّا او دها آرتق فریاد ایلر ایدی ای داود
٤٠ اوغلی منه رحم ایله * عیسی ده دوروب بیوردیکه اونی اوز یانه گتورسونلر واو
٤١ یاخینلاشانده اوندن سؤال ایلیوب دیدی * نه استرسن که سنن ایچون ایلیم
٤٢ او ده دیدی یا ربّ گوزلرم آچلسون * عیسی ده اونه دیدی گوزلرك آچلسون

٤٣ ایمانك سنی قورتاردی ٭ واو ساعت کوزلری آچلدی واللّٰهه حمد ایلیه ایلیه دالنجه کتدی وهامی خلق بونی کورنده اللّٰهه حمد ایلدیلر ٭

اون دوقوزنجی باب

١ وعیسی اریحایه کیروب ایچندن کچر ایدی ٭ وزکّایوس آدلی برکشی وار ایدی
٢
٣ که کمرکچی باشی ودولتلی ایدی ٭ واو عیسی‌یی کورمك استر ایدی که آیا او کیم
٤ در امّا خلقن چوخلغندن قادر اولمادی او سببدن که آلچق بویلی ایدی ٭ وقباغه یوکروب اونی کورمك ایچون بر توت آغاجنه چیخدی او سببدن که اورادن کچه‌جك
٥ ایدی ٭ وعیسی او یره کلنده کوزلرینی قاوزادی واونی کوروب اونه دیدی ای
٦ زکّایوس تز اول ین چونکه کرك بوکون سنن ایوکده قالم ٭ او ده تزلك اینن ینوب
٧ سوینه سوینه اونی قبول ایلدی ٭ وبونی کورنده هامیسی دینوب دیدیلرکه بر
٨ کناهکار کشینن ایوینه کیروب اوراده قالر ٭ زکّایوس ده دوروب ربّه دیدی یا ربّ مالمن یاریسنی محتاجلره ویررم واکر برکیمسه‌یه ناحقلق ایلمشم درت او قدر اونه ادا
٩ ایلرم ٭ عیسی ده اونه دیدیکه بوکون بو ایوه نجات حاصل اولدی اونن ایچون
١٠ که بو ده ابراهیمن اوغلی در ٭ چونکه آدم اوغلی هلاك اولمشلری آختارمغه وقورتارمغه کلوبدر ٭
١١ واولر بو زادلری اشیدنده برمثل ده دیدی او سببدن که اورشلیمه یاخین ایدی
١٢ واولرده کمان آپارر ایدیلرکه اللّٰهن پادشاهلغی او ساعت ظاهر اوله‌جق ایدی ٭ پس دیدی بر نجیب آدم اوزاق ولایته کتدی که اوزی ایچون پادشاهلق اله کتوروب
١٣ قایتسون ٭ واون نفر قوللنی چاغروب واون چکی پول اولره ویروب دیدی من
١٤ کلنه کمین معامله ایلیون ٭ امّا اونن هٔ شهریلری اونه دشمن ایدیلر ودالنجه ایلچی
١٥ کوندروب دیدیلر بز استمرك که بو کیمسه بزم اوستمزه پادشاهلق ایلسون ٭ وواقع اولدیکه پادشاهلغی آلوب قایداندن صوره بیوردیکه او قوللری که اولره پول ویرمش
١٦ ایدی چاغرسونلر تا بیلسون که هر بریسی معامله اینن نه نفع ایلیوبدر ٭ پس اوّلکی‌سی

۱۷ کلوب دیدی ای آغا سنن چکیك اون چکی قزانوبدر ٭ اوده اونه دیدی آفرین سنه ای یخشی قول او سببدن که سن آز زادده امین ایدن اون شهر اوستنه حکومتك
۱۸ اولسون ٭ وایکنجی‌سی کلوب دیدی ای آغا سنن چکیك بش چکی قزانوبدر ٭ پس
۱۹ بونه ده دیدی سن ده بش شهر اوستنه اول ٭ واوزگه‌سی کلوب دیدی ای آغا
۲۰ باخ سنن چکیك که دستمالده قویوب صاخلامشم ٭ چونکه سندن قورخورایدم او
۲۱ سببدن که سن ترس آدم سن قویمادیغنی کوتررسن واکمدیککی بچرسن ٭ اوده
۲۲ اونه دیدی اوز سوزك اینن سنه حکم ایلرم ای شریر قول چون بیلور ایدن که ترس
۲۳ آدم ام وقویمادیغنی کوتررم واکمدیکمی بچرم ٭ پس نه ایچون پولی صرّافلره ویرمدن
۲۴ که من کلوب اونی معامله‌سی اینن آله ایدم ٭ وحاضر اولانلره بیوردی چکینی اوندن
۲۵ کوتروب اون چکی‌سی اولانه ویرون ٭ واونه دیدیلر ای آغا اونن اون چکی‌سی
۲۶ وار ٭ چون من سزه دیبرم هر کیمن که واری در اونه ویرله‌جکدر وهر کیمن
۲۷ که یوخی در وار اولانی ده اوندن کوترله‌جکدر ٭ واو دشمنلریمی که استمز ایدیلر
۲۸ که من اولره پادشاهلق ایلیم بورایه کتورون ومنم حضورمده اُولدرون ٭ وبولری دیبوب اورشلیمه طرف چخوب قباغچه کیدر ایدی ٭
۲۹ و واقع اولدیکه زیتون داغی آدلنمش داغن یاننده اولان بیت‌فاجی‌یه وبیت‌عنیایه
۳۰ یاخینلاشانده اوز شاکردلرندن ایکیسنی کوندروب دیدی ٭ قباغده اولان کنده کیدون وکیردیکز وقت باغلانمش وهیچ آدم اونه منمش بر اولاغ باله‌سی تاپه‌جقسز
۳۱ اونی آچوب کتورون ٭ واکر بر آدم سزدن صورشسه که نه ایچون آچورسز اونه
۳۲ بیله دیبون که ربّه لازم در ٭ کوندرلمشلر ده کیدوب نیجه که اولره دیمش ایدی
۳۳ تاپدیلر ٭ واولر باله‌نی آچانده صاحبلری اولره دیدیلر اونی نه ایچون آچورسز ٭
۳۴ ۳۵ اولرده دیدیلر ربّه لازم در ٭ واونی عیسی‌نن یاننه کتوروب واوز پالتارلرینی
۳۶ باله‌نن اوستنه صالوب عیسی‌نی اونه مندردیلر ٭ واو کیدنده اوز پالتارلرینی یولده
۳۷ دُوشر ایدیلر ٭ وزیتون داغنن ینشنه یاخینلاشانده شاکردلرینن هامی جمعیّتی کوردیکلری معجزه‌لر ایچون شادلق ایلمکه واوجا سس اینن اللّهه حمد ایلمکه باشلادیلر ٭

٣٨ و دیدیلر ربّن آدنه کلن پادشاه مبارك اولسون کوکده سلامت و اوجاراق کوکده
٣٩ جلال اولسون ☆ و جمعیتدن فریسیلرن بعضیسی اونه دیدیلر ای معلّم شاکردلرکه
٤٠ قدغن ایله ☆ او ده جواب ویروب اولره دیدیکه من سزه دیيرم اکر بولر سکوت
٤١ ایلسه‌لر داشلر سسلنه‌جکدرلر ☆ و شهره یاخینلاشوب اونی کورنده اونه آغلادی ☆
٤٢ و دیدیکه آه کاشکی سن بو کونکده سلامتلککه باعث اولان زادلری بیله‌ایدن
٤٣ امّا ایندی کوزلرکدن کیزلین درلر ☆ بو سببدن که سنه اوستکه کونلر کله‌جکلر
که دشمنلرك سنی سنکر اینن احاطه ایلیوب و محاصره‌یه صالوب هر طرفدن سنی دارلغه
٤٤ صاله‌جقدرلر ☆ و سنی و اوشاقلرکی ایچکده یر اینن یکسان ایلیه‌جکدرلر و سنده
داش داش اوستنده قویيه‌جقدرلر بونن مکافاتنده که یوخمغکن وقتنی بیلمدن ☆
٤٥ و مقدّس یره کیروب ایچنده صاتان و صاتون الانلری قاومغه باشلادی ☆ و اولره
٤٦
٤٧ دیدی یازلوبدر منم ایوم دعا ایوی در امّا سز اونی حرامیلر مغاره‌سی ایلدز ☆ و هر
کون مقدّس یرده تعلیم ویرر ایدی و بیوك کاهنلر و علمَا و قومن بیوکلری اونی هلاك
٤٨ ایلمکه فرصت آختارر ایدیلر ☆ امّا بیلمز ایدیلر که نه ایلسونلر چونکه اونن سوزینی
اشتمك ایچون تمام قومن اونه رغبتی وار ایدی ☆

ایکرمنجی باب

١ و او کونلرن بریسنده واقع اولدیکه اوزی مقدّس یرده خلقه تعلیم ایلینده و انجیلن
٢ مژده‌سنی ویرنده بیوك کاهنلر و علمَا آق صقللر اینن یانـنه کلدیلر ☆ و اونه خطاب
ایلیوب دیدیلر بزه دی بو زادلری نه حکومت اینن ایلرسن و یا بو حکومتی سنه کیم
٣ ویروبدر ☆ او ده اولره جواب ویروب دیدی من ده سزدن بر سوز سؤال ایلیه‌جکم
٤ سز ده منه دیيون ☆ آیا یحیی‌نن تعمیدی کوکدن ایدی یا آدملردن ☆ اولرده اوزلرنده
٥ فکر ایلیوب دیدیلر که اکر دیسك کوکدن او ده دیيه‌جکدر پس نه ایچون اونه
٦ اینانمادز ☆ و اکر دیسك آدملردن ایدی هامی خلق بزی داشلار چونکه یقین بیلور
٧ ایدیلر که یحیی پیغمبر در ☆ پس جواب ویردیلر هرادن اولمغنی بیلمرك ☆ عیسی ده
٨

٩ اولره دیدی من ده سزه دیمم بو زادلری نه حکم اینن ایلرم ✲ و خلقه خطاب ایلیوب بو
مثلی دیدی بر آدم بر باغ صالوب باغبانلره تاپشردی و بر اوزگه ولایته کیدوب چوخ
١٠ وقت بر اوزاق ولایتده قالدی ✲ و حاصلن وقتنده بر قولی باغبانلرن یاننه کوندردی که
١١ باغن یمشندن اونه ویرسونلر امّا باغبانلر اونی دوکوب بوش یوله صالدیلر ✲ و کنه بر
اوزگه قولی کوندردی امّا اولر اونی ده دوکوب و بیحرمت ایلیوب بوش یوله
١٢ صالدیلر ✲ و او کنه بر اوچنجیسنی ده کوندردی امّا اولر بونی ده یاره‌لیوب قاودیلر ✲
١٣ باغن صاحبی دیدی پس نه ایلیم سوکلی اوغلمی کوندررم که اونی کورنده بلکه اوندن
١٤ خجالت چکسونلر ✲ امّا باغبانلر اونی کورنده بر بری اینن دانشوب دیدیلر بو وارث
١٥ در کلون اونی اُولدرك تا میراث بزمکی اوله ✲ و اونی باغدن چخاردوب اُولدردیلر
١٦ پس باغ صاحبی اولره نه ایلیه‌جکدر ✲ کلوب او باغبانلری هلاك ایلیه‌جکدر و باغی
١٧ اوزکه‌لره ویره‌جکدر بونی اشیدوب دیدیلر حاشا ✲ او ده اولره باخوب دیدی پس
بو یازلان نه در او داش که بنّالر اونی ردّ ایلیوبدرلر کوشه باشی ایچون اولوبدر ✲
١٨ هر کس که بو داشن اوستنه دوشسه پارچه‌لنه‌جقدر و هر کسن اوستنه دوشسه
١٩ اونی ازه‌جکدر ✲ وهمان ساعت بیوك کاهنلر وعلما اللرینی اونه آتمق استدیلر امّا
خلقدن قورخدیلر چون آنلادیلر که بو مثلی اولرن حقنده دیدی ✲
٢٠ و اونی کوزلیوب بر نیچه حیله‌باز آدملری یاننه کوندردیلر که اوزلرینی صالحلرن
صورتنده صالمش ایدیلر که اونی حاکمن ریاست وحکومتنه تسلیم ایلمك ایچون اونی
٢١ سوز اینن توره صالسونلر ✲ پس اوندن سؤال ایلیوب دیدیلر ای معلّم بز بیلورك که سن
دوغری دانشرسن و اوکره‌درسن و یوز کورن دکل سن امّا اللّهن یولنی دوغریلق اینن
٢٢ ٢٣ تعلیم ایلرسن ✲ آیا قیصره مالیات ویرمك بزه جایزدر یا یوخ ✲ او ده اولرن
٢٤ حیله‌سنی آنلیوب اولره دیدی نه ایچون منی امتحان ایلرسز ✲ منه بر دینار کورسدون
٢٥ بو کیمن صورتی وسکّه‌سی در اولر ده جواب ویروب دیدیلر قیصرنکی ✲ او ده
٢٦ اولره دیدی پس قیصرنکیلری قیصره و اللّهنکیلری اللّهه ویرون ✲ وخلقن حضورنده
اونی سوز اینن توره صاله بیلمدیلر وجوابندن تعجّب ایلیوب سسلرینی کسدیلر ✲

٢٧ وقیامتی انکار ایلین صادوقیلرن بعضیسی یاننه کلوب اوندن سؤال ایلدیلر٭
٢٨ وديديلر ای معلّم موسی بزم ایچون یازوبدرکه اکر برکیمسه‌نن ایولنمش قرداشی
وفات ایلسه واولادسز اُولمش اولسه قرداشی اونن عورتنی آلوب اوز قرداشنه نسل قایم
٢٩ ایلسون٭ ایندی یدی قرداش وار ایدی اوّلکی‌سی برعورت آلوب اولادسز اُولدی٭
٣٠ ٣١ وایکنجی‌سی او عورتی آلوب او ده اولادسز اُولدی٭ اوچنجی‌سی ده اونی آلدی
٣٢ وبوطور اینن یدیسی ده نسل قویمیوب اُولدیلر٭ هامیدن صوره عورت ده وفات
٣٣ ایلدی٭ پس قیامتده اولرن هانسیسنن عورتی اوله‌جقدر چونکه یدیسی ده اونی
٣٤ آلمش ایدیلر٭ عیسی ده جواب ویروب اولره دیدی بوعالمن اولادی عورت آلورلر
٣٥ واره‌کیدرلر٭ امّا او عالمه وقیامته یتشمکه لایق حساب اولانلرنه عورت آلورلر ونه اره
٣٦ کیدرلر٭ ودها اُوله بیلمزلر ده چونکه اولر ملکلرکمی درلر وقیامت اوشاقلری
٣٧ اولمق سببندن اللّهن اوغللری درلر٭ امّاکه اُولیلر قیام ایلرلر موسی ده کول فقره‌سنده
٣٨ بیان ایلیوبدر چون ربّه ابراهیمن اللّهی واسحقن اللّهی ویعقوبن اللّهی دیر٭ لاکن
٣٩ اللّه اُولیلرن اللّهی دکل امّا دیریلرن چونکه هامیسی اونه دیری درلر٭ وعلمادن
٤٠ بعضیسی جواب ویروب دیدیلر ای معلّم بخشی دیدن٭ واوندن سؤال ایلمکه
٤١ دها هیچ جرأت ایلمدیلر٭ واو اولره دیدی آیا نیجه دیرلرکه مسیح داودن اوغلی
٤٢ در٭ وحال اوکه داود اوزی مزامیرکتابنده دیر ربّ ربّمه دیدی اکلش صاغمده٭
٤٣ ٤٤ تاکه دشمنلرکی ایاقلرکن آلتنه قویم٭ ایندی که داود اونه ربّ دیر پس نه
٤٥ یول اینن اوغلی در٭ وخلقن هامیسی اشیدنده اوز شاکردلرینه دیدی٭
٤٦ علمادن احتیاط ایلیون که اوزون پالتارلرده کزمکی آرزو ایلرلر وچارسولرده سلام
٤٧ آلمغی وکنشتلرده اوّلنجی کرسیلری وقوناقلقلرده صدرِ مجلسی سورلر٭ واوزون
نماز قیلمق بهانه‌سی اینن دول عورتلرن ایولرینی اُودرلر بولر دها بیوك دیوان
کوره‌جکدرلر٭

ایکرمی برنجی باب

١ وکوزلرینی قاوزیوب دولتلیلری کوردی که اوز پیشکشلرینی خزینه صندوغنه

۲ ۳ صالر ایدیلر* و بر فقیر دول عورتی ده کوردی که اورایه ایکی فلس صالدی* پس
۴ دیدی دوغری دیبرم سزه که بو محتاج دول عورت هامیسندن آرتق صالدی* چونکه
بولرن هامیسی آرتقلقلرندن اللّهن پیشکشلرینی صالدیلر امّا او اوز اسکیکلکندن هامی
کذراننی صالدی*
۵ و وقت که بعضیلری مقدّس یرن خصوصنده دیدیلر که بخشی داشلر و موقوفات
۶ اینن مزیّن در او دیدی* بو هامی زادلری که کوررسز کونلر کله‌جکدر که اولرده
۷ داش داش اوستنه بخلامش قالمیه‌جقدر* پس اولر اوندن سؤال ایلیوب دیدیلر
۸ ای معلّم بولر نه وقت اوله‌جقدر و اولرن واقع اولمق وقتنن علامتی نه در* او ده
دیدی احتیاط ایلیون که سزی آزدرماسونلر چونکه چوخلر منم آدم اینن کلوب
۹ دیه‌جکدرلر که من ام و وقت یاخینلاشوبدر امّا اولرن دالنجه کتمیون* و وقت که
دعوالر و اغتشاشلر خبرینی اشیده‌سز مضطرب اولمیون چونکه اوّلا بولر کرك واقع
۱۰ اولسونلر امّا تزلك اینن آخر کلمز* او وقت اولره دیدی طایفه طایفه اوستنه
۱۱ و مملکت مملکت اوستنه قالخه‌جقدر* و نیجه یرلرده بیوك زلزله‌لر و قحطلر و طاعونلر
۱۲ و هیبتلر و کوکدن بیوك علامتلر اوله‌جقدر* و بو هامی زادلردن ایره‌لی منم آدم
ایچون اوز اللری اینن سزی طوتوب زحمت ویره‌جکدرلر و سزی کنشتلره و زندانلره
۱۳ تسلیم ایله‌جکدرلر و پادشاهلرن و حاکملرن حضورینه آپاره‌جقدرلر* و شهادت ایچون
۱۴ سزه ایله چیخه‌جقدر* پس خاطرزده اولسونکه نیجه جواب ویرمکز ایچون ایره‌لیدن
۱۵ فکرلی اولمیه‌سز* چونکه من سزه ایله دیل و حکمت ویره‌جکم که سزه ضدّ دورانلرن
۱۶ هامیسی اونه ایراد طوتمغه و مقاومت ایلمکه قادر اولماسونلر* و والدیندن
و قرداشلردن و قوملردن و دوستلردن تسلیم اولنه‌جقسز و سزدن بعضیلرینی
۱۷ ۱۸ اُولدره‌جکدرلر* و منم آدم ایچون هامی سزه بغض ایلیه‌جکدرلر* امّا باشزدن بر توك
۱۹ ۲۰ ایتلمیه‌جکدر* و جانزی صبر ایلمکز اینن صاخلیه‌جقسز* و اورشلیمی قوشون اینن
۲۱ محاصره اولنمش کورنده بیلون که اونن خرابلغی یاخینلاشوبدر* او وقت یهودا ولایتنده
اولانلر داغلره قاچسونلر و اورشلیمن ایچنده اولانلر اوندن چیخسونلر و اشیکده‌کی یرلرده

٢٢ اولانلر اونه کیرمسونلر* بو سببدن که او کونلر انتقام کونلری در تا هر زاد که یازلوبدر
٢٣ تمام اولنسون* و وای او کونلرده حامله‌لرن و امزدرنلرن حالنه چونکه بو ولایتده
٢٤ بیوك لابدّلك و بو قومه غضب اوله‌جقدر* و قلج آغزینه دوشه‌جکدرلر و هامی
طایفه‌لر آراسنه اسیر آپارله‌جقدرلر و طایفه‌لرن ایّامی تمام اولانه کمین اورشلیم
٢٥ طایفه‌لردن پایمال اوله‌جقدر* و کون و آی و یولدوزلرده علامتلر و یرده اضطراب
٢٦ جهتنه طایفه‌لرن تنکلکلری اوله‌جقدر و دریا و شپه‌لری سسلنه‌جکدرلر* و آدملر
قورخیدن و رُبع مسکونه کله‌جك زادلرن انتظارندن اوزلرندن کیده‌جکدرلر چونکه
٢٧ کوکلرن قوّتلری ده حرکته کله‌جکدرلر* و او وقت آدم اوغلنی قوّت و بیوك
٢٨ جلال اینن بلوطده کلن کوره‌جکدرلر* و بو زادلر باشلیوب واقع اولانده باشزی
٢٩ قاوزیوب دوزه‌لون چونکه خلاصز یاخینلاشوبدر* و اولره بر مثل دیدی انجیر
٣٠ آغاجنی و هامی آغاجلری کورون* یپراق چیخارداننده باخوب اوززدن بیلورسز که یای
٣١ یاخین در* سز ده بو زادلرن واقع اولمغنی کورنده بیلون که اللّهن پادشاهلغی
٣٢ یاخین در* دوغری دیبرم سزه که بو زادلرن هامیسی واقع اولمینجه بو طایفه
٣٣ کیچمیه‌جکدر* کوك و یر زایل اوله‌جقدر امّا منم سوزلرم زایل اولمیه‌جقدرلر*
٣٤ اوززه احتیاط ایلیون که قلبلرز عیش و عشرت ایلمك و مست اولمق و دنیوی
٣٥ فکر ایلمك اینن آغرلاشماسون مبادا که او کون ناکاهان اوستزه کلسون* چونکه او
٣٦ هامی یر یوزنده ساکن اولانلرن اوستنه تورکبی کله‌جکدر* پس اویاق قالوب هر
وقت دعا ایلیون تا که بو هامی واقع اوله‌جق زادلردن قورتلمغه و آدم اوغلنن حضورنده
دورمغه لایق حساب اوله‌سز*
٣٧ و کوندوزلر مقدّس یرده تعلیم ایلر ایدی امّا کیجه‌لر چیخوب زیتون آدلنمش داغده
٣٨ قالور ایدی* و هامی خلق سوزینی اشتمك ایچون سحردن اونن یاننه مقدّس یره
کلور ایدیلر*

ایکرمی ایکنجی باب

١ و فصح دیبلن فطیر بیرامی یاخینلاشدی* و بیوك کاهنلر و علَمَا آختارر ایدیلر
٢

۳ که اونی نه طور اینن اولدرسونلر چونکه خلقدن قورقر ایدیلر * و شیطان او اون
٤ ایکی نفرڭ حسابندن اولان بریسنڭ یعنی قریوتلی لقبلنمش یهودانڭ قلبنه کیردی * پس او
کیدوب بیوك کاهنلر و قوشوننڭ بیوکلری اینن دانشدی که اونی نیجه اولرڭ تسلیم ایلسون *
٥ ٦ اولرده سوینوب وعده ایلدیلر که اونه پول ویرسونلر * او ده قول ویروب فرصت
آختارر ایدی که اونی جمعیّت اولمیانده تسلیم ایلسون *
٧ ٨ و فطیر کونی کلدی که اونده فصحڭ قوزیسنی ذبح ایلمك واجب ایدی * و پطرس
٩ و یوحنّانی کوندروب دیدی کیدوب فصحی بزم ایچون حاضر ایلیون که ییك * اولر
١٠ ده اونه دیدیلر هراده استرسن حاضر ایلیك * او ده اولرڭ دیدی بو در سز شهره
کیرنده صو کوزه‌سی آپاران بر آدم سزه راست کله‌جکدر دالیجه او ایوه کیدون که او
١١ اورایه کیرر * و ایو صاحبنه دیيون که معلّم سنه دییر هراده در او اوطاق که شاکردلرم
١٢ اینن فصحی اوراده ییم * او ده فرش اولنمش بر بیوك بالاخانه سزه کورسده‌جکدر
١٣ اوراده حاضر ایلیون * اولر ده کیدوب نیجه که اولرڭ دیمش ایدی تاپوب فصحی
١٤ حاضر ایلدیلر * و ساعت یتشنده اوزی و اون ایکی رسول ده اوزی اینن برابر
١٥ سفره‌یه اکلشدیلر * و اولرڭ دیدی من چوخ آرزومند ایدم که سیاست چکمکدن
١٦ ایرلی بو فصحی سزڭ اینن ییم * چونکه سزه دییرم که اللّهڭ پادشاهلغنده او تکمیل
١٧ اولانه کمین دها اوندن ییه‌جکم * و پیاله‌نی آلوب و حمد ایلیوب دیدی آلون بونی
١٨ آرازده تقسیم ایلیون * چونکه سزه دییرم که اللّهڭ پادپاهلغی کلنه کمین میوڭ
١٩ حاصلندن دها ایچمیه‌جکم * و چورك کوتروب و شکر ایلیوب پارچه‌لدی و اولرڭ
ویروب دیدی بو بدنم در که سزدن اوتری ویرلور بونی یادکارلغم ایچون ایلیون *
٢٠ و بیله ده شام ییمکدن صوره پیاله‌نی کوتروب دیدی بو پیاله سزدن اوتری توکلن
٢١ قانمده اولان تازه عهد در * امّا منی تسلیم ایلینڭ الی ایندی منم اینن سفره‌ده در *
٢٢ و آدم اوغلی تقدیره کوره کیدر امّا وای او آدمه که اونڭ واسطه‌لغی اینن تسلیم
٢٣ اولنور * اولر ده بر برندن صورشمغه باشلادیلر که آیا اوزلرندن بونی ایلین کیم
٢٤ اوله‌جقدر * و آرالرنده مباحثه اولدی که اولرڭ هانسیسی بیوکراق حساب اولسون *

۲۵ او ده اولره دیدی طایفه‌لرن پادشاهلری اولره سلطنت ایلرلر و اولرن آراسنده
۲۶ حاکم اولانلره نعمت صاحبی دیرلور ٭ امّا سز بیله اولمیون لاکن سزن آرازده
۲۷ بیوکراق اولان کچیکراق کبی وحکم ایلین خدمتکار کبی اولسون ٭ چونکه هانسیسی
بیوکدر آیا سفره‌ده اکلشن ویا قوللق ایلین آیا سفره‌ده اکلشن دکل امّا من آرازده
۲۸ ۲۹ خدمتکار کبی ام ٭ و سز اولرسز که منم اینن امتحانلرمده دیاندز ٭ نیجه که آتام منم
۳۰ ایچون پادشاهلق عهد ایلیوبدر من ده سزن ایچون عهد ایلرم ٭ تا که منم پادشاهلغمده
سفره‌مده ییوب ایچه‌سز وتختلر اوستنده اکلشوب اسرائیلن اون ایکی سبطنه حکم ایلیه‌سز٭
۳۱ و ربّ دیدی ای شمعون شمعون شیطان بغدا کبی سزی غَلْبِرلمق استر ایدی ٭
۳۲ امّا من سنن ایچون دعا ایلمشم که ایمانك اسکیك اولماسون و نه وقت که توبه
۳۳ ایلیه‌سن قرداشلرکی ده قوّتلندر ٭ و اونه دیدی یا ربّ سنن اینن زندانه وهم اولومه
۳۴ ده کتمکه حاضر ام ٭ او ده اونه دیدی ای پطرس سنه دیرم که بوکون خروس
۳۵ بانلامیه‌جقدر تا سن اوچ دفعه منی انکار ایلیه‌جکسن که منی کورممسن ٭ و اولره
دیدی من سزی کیسه‌سز وجانته‌سز و باشماقسز کوندرنده آیا بر زادده اسکیکلك
۳۶ کوردز اولر ده دیدیلر هیچ زادده ٭ پس اولره دیدی امّا ایندی کیسه‌سی اولان
اونی کوترسون وبیله ده جانته‌سی اولان وهر کیمن یوخی در اوز عباسنی صاتوب
۳۷ قلج صاتون آلسون ٭ چون سزه دیرم که بو یازی ده که ناشرعلر اینن صایلوبدر دیر
۳۸ کرك منده تمام اولسون چونکه هر نه که منم خصوصمده یازلوبدر تمام اولور ٭ اولر ده
دیدیلر یا ربّ بو در بوراده ایکی قلج وار او ده اولره دیدی بس در ٭
۳۹ ۴۰ و چیخوب عادتنه کوره زیتون داغنه کتدی و شاکردلری ده دالنجه کتدیلر ٭ و او
۴۱ یره کلنده اولره دیدی دعا ایلیون تا امتحانه دوشمیه‌سز ٭ واوزی بر داش آتمی قدرنجه
۴۲ اولردن چکلوب و دیزه چوکوب دعا ایلدی ٭ و دیدی ای آتا اکر استرسن بو
۴۳ کاسه‌نی مندن کچرت لاکن نه که منم ارادم امّا سننکی اجرا اولسون ٭ و کوکدن
۴۴ اونه بر ملك ظاهر اولوب اونی قوّتلندرر ایدی ٭ و مجاهد اولوب دها آرتق دعا
۴۵ ایلر ایدی وآیه اولدی که اونن تری قان داملجه‌لری کبی یره توکلور ایدی ٭ و دعادن

٤٦ قالخوب شاکردلرینن یاننه کلنده اولری غصّه‌دن یاتمش کوردی* و اولره دیدی
٤٧ نه ایچون یاترسز قالخون ودعا ایلیون تا امتحانه دوشمیه‌سز* واو هنوز دانشر
ایدی که ناکاه بر جمعیّت واون ایکیدن بری یهودا آدلنمش کیمسه اولرن قباغارنجه
٤٨ کلور ایدی وعیسی‌یه یاخینلاشدی که اونی اوپسون* عیسی ده اونه دیدی ای
٤٩ یهودا آیا آدم اوغلنی اوپش اینن تسلیم ایلرسن* ویانینده‌کیلر واقع اوله‌جغی کورنده اونه
٥٠ دیدیلر یا ربّ آیا قلج اینن اُوراق* واولردن بریسی بیوک کاهنن قولنه اوروب
٥١ صاغ قولاغنی کسدی* پس عیسی دیدی قویون بو قدر بس در واونن قولاغنه ال
٥٢ قویوب اونی صاغالتدی* وعیسی اوزی اوستنه کلن بیوک کاهنلره ومقدّس یرن
قوشونن بیوکلرینه وآق صقللره دیدی سز حرامی اوستنه چیخان کمی قلجر ودکنکلر
٥٣ اینن اوستمه چیخدز* من هر کون سزن اینن مقدّس یرده ایدم واللرزی منه اوزاتمز
ایدز امّا بو سزن ساعتز وقرانلغن قدرتی در*
٥٤ اولر ده اونی طوتوب وآپاروب بیوک کاهنن ایوینه یتردیلر پطرس ده اوزاقدن
٥٥ دالنجه کیدر ایدی* واولر حصارن اورتاسنده اود یاندروب بر بری اینن اکلشنده
٥٦ پطرس ده اولرن آراسنده اکلشدی* وبر کنیز اونی اود یاننده اکلشمش کوروب
٥٧ وکوزی اونه تکوب دیدی بو ده اونن اینن بیله ایدی* امّا او اونی انکار ایلیوب
٥٨ دیدی ای عورت من اونی کورممشم* وبر آز وقتدن صوره بر اوزکه کس اونی
٥٩ کوروب دیدی سن ده اولردن سن امّا پطرس دیدی ای آدم دکلم* وتخمیناً بر
ساعت کچمش ایدی که بر اوزکه‌سی تأکید اینن دیدی حقیقتاً بو ده اونن اینن ایدی
٦٠ چونکه جلیللی در* امّا پطرس دیدی ای آدم بیلمرم که سن نه دیېرسن واو هنوز
٦١ دانشر ایدی که او ساعت خروس بانلادی* وربّ دونوب پطرسه باخدی وربّن
سوزی که اونه دیمش ایدی که خروس بانلامقدن ایرەلی سن اوچ دفعه منی انکار
٦٢ ایلیه‌جکسن پطرسن یادینه دوشدی* پطرس ده چیخوب آجی آجی آغلادی*
٦٣ ٦٤ وعیسی‌نی صاخلیان کشیلر اونه ریشخند ایلیوب اونی دوکر ایدیلر* واونی اورتوب
یوزینه اورر ایدیلر واوندن سؤال ایلیوب دیېر ایدیلر پیغمبرلك ایلیوب دی که

۶۵ سنی اوران کیم در ٭ وچوخ اوزکه کفر سوزلری ده اونه دیپر ایدیلر ٭ وکوندوز
۶۶ اولاند قومن آق صقللری و بیوك کاهنلر و علما جمع اولوب اونی اوز مشورت
۶۷ یرلرینه اپاردیلر ٭ و دیدیلر بزه دی که آیا مسیح سن‌سن او ده اولره دیدی اگر سزه
۶۸ دیسم اینانمیه‌جقسز ٭ و اگر سؤال ایلسم منه جواب ویرمیه‌جکسز و هم منی
۶۹ مرخّص ایلمیه‌جکسز ٭ بوندن صوره آدم اوغلی اللّهن قوّتنن صاغنده اگلشه‌جکدر ٭
۷۰ وهامیسی دیدیلر پس آیا سن اللّهن اوغلی سن او ده اولره دیدی سز دیین در
۷۱ که من او ام ٭ اولرده دیدیلر دها شهادته نه احتیاجمز وار چونکه اوزمز آغزندن اشتدك ٭

ایکرمی اوچنجی باب

۱ و اولرن هامی جمعیّتی قالخوب اونی پیلاطسن یانه اپاردیلر ٭ و اوندن شکایت
۲ ایلمکه باشلیوب دیدیلر بز بونی تاپدق که طایفه‌نی یولدن چیخاردوب قیصره مالیات
۳ ویرمکه مانع اولور ایدی و اوزینه من مسیح پادشاه ام دیپر ایدی ٭ پیلاطس ده اوندن
سؤال ایلیوب دیدی آیا یهودیلرن پادشاهی سن‌سن او جواب ویروب اونه دیدی
۴ سن دیین در ٭ پیلاطس بیوك کاهنلره و جمعیّتره دیدی من بو آدمده هیچ بر تقصیر
۵ تاپمرم ٭ امّا اولر دها تأکید اینن دیدیلر که او هامی یهودا ولایتنده جلیلدن باشلیوب
۶ بورایه کمین اوکرتمك اینن قومی تحریك ایلر ٭ پیلاطس جلیل آدینی اشیدنده سؤال
۷ ایلدی که آیا بو آدم جلیللی در ٭ و هیرودسن حکمی آلتنده اولمغنی بیلندن صوره اونی
۸ هیرودسن یانه کوندردی چونکه او ده او کولرده اورشلیمده ایدی ٭ هیرودس ده
عیسی‌نی کورنده چوخ خوشحال اولدی اونن ایچون که چوخدن اونی کورمك استر
ایدی چون اونن بارەسنده چوخ زادلر اشتمش ایدی وامیدوار ایدی که اوندن بر
۹ علامت کورسون ٭ و اوندن چوخ سوزلر اینن سؤال ایلدی امّا او اونه هیچ بر جواب
۱۰ ویرمدی ٭ لاکن بیوك کاهنلر و علما اورادە دوروب شدّت اینن اوندن شکایت
۱۱ ایلر ایدیلر ٭ هیرودس ده اوز سربازلری اینن اونی تحقیر و اونه ریشخند ایلیوب اونه
۱۲ بر آق پالتار کیدردی و اونی که پیلاطسن یانه کوندردی ٭ و او کونده پیلاطس

وهیرودس بر بری اینن دوست اولدیلر چونکه اوندن ایرهلی بر بری اینن عداونده
۱۳ ایدیلر ٭ پس پیلاطس بیوك کاهنلری وقومن رئیسلرینی وخلقی یانه چاغروب ٭
۱۴ اولره دیدی سز بو آدمی خلقی یولدن چیخاردان کبی یانمه کتوردز و بو در سزن
حضورزده من تفتیش ایلیوب بو آدمده او تقصیرلردن هیچ برینی تاپمادم که اولردن
۱۵ اوتری سز اوندن شکایت ایلرسز ٭ ونه ده هیرودس چونکه من سزی اونن یاننه
۱۶ کوندردم و بو در قتله لایق اولان بر زاد اوندن عمله کلمیوبدر ٭ پس اونی تنبیه
۱۷ ایلیوب مرخّص ایلیه‌جکم ٭ ولابدّ ایدیکه هر بیرامده اولره بر کیمسه‌نی مرخّص
۱۸ ایلسون ٭ وتمام جماعت چغروب دیدیلر بونی کوتر وبزم ایچون براباّسی مرخّص
۱۹ ایله ٭ که شهرده واقع اولان بر شورش ایچون وقتل سببندن زندانه صالنمش ایدی ٭
۲۰ ۲۱ وپیلاطس کنه اولر اینن دانشدی چونکه عیسی‌نی مرخّص ایلمك استر ایدی ٭ امّا
۲۲ اولر چغروب دیدیلر اونی حاچه چك حاچه چك ٭ او ده اوچنجی دفعه اولره دیدی
پس بو نه یمان ایش ایلیوبدر من اونده قتله مستحقّ بر تقصیر تاپمادم پس اونی تنبیه
۲۳ ایلیوب مرخّص ایلیه‌جکم ٭ امّا اولر اوجا سس اینن اصرار ایلیوب طلب ایلر ایدیلر
۲۴ که او حاچه چکلسون واولرن وبیوك کاهنلرن سسلری غلبه ایلدی ٭ پس
۲۵ پیلاطس حکم ایلدی که اولرن مطلبی اجرا اولسون ٭ وشورش وقتل ایچون
زندانه صالنمشی که اونی استر ایدیلر اولره آزاد ایلدی امّا عیسی‌نی اولرن خواهشلرینه
تسلیم ایلدی ٭
۲۶ ووقت که اونی آپارر ایدیلر زمیدن کلن قورینالی شمعونی طوتوب حاچی اونن اوستنه
۲۷ قویدیلر که عیسی‌نن دالنجه آپارسون ٭ وخلقدن وعورتلردن چوخلی جمعیّت
۲۸ دالنجه کیدوب اونن ایچون نوحه وشیون ایلر ایدیلر ٭ عیسی ده اولرن طرفنه
دونوب دیدی ای اورشلیمن قزلری منم ایچون آغلامیون امّا اوززه واوشاقلرزه
۲۹ آغلیون ٭ او سببدن که بو در کونلر کله‌جکدر که اولرده دیه‌جکدرلر خوشا عاقرهلرن
۳۰ ودوغمامش رحملرن وامزدرممش امجکلرن حالنه ٭ او وقت باشلیوب داغلره
۳۱ دیه‌جکدرلر اوستمزه دوشون وتپه‌لره بزی اورتون ٭ بو سببدن که اکر یاش آغاجه

٣٢ بیله ایلرلر پس قوّریبه نه اوله‌جقدر * وایکی اوزکه مقصّرده اُولدرمك ایچون اونن
٣٣ اینن آپاردیلر * وکَلَه دیبلن یره کیدوب اونی اوراده خاچه چکدیلر و مقصّرلری ده
٣٤ برینی صاغنده و برینی صولنده * وعیسی دیدی ای آتا اولری باغشلا چونکه بیلمرلر
٣٥ که نه ایلرلر و پالتارلرینی پایلیانده قُرعه آتدیلر * و خلق دوروب باخر ایدیلر
و رئیسلرده اولر اینن اونه ریشخند ایلیوب دیهر ایدیلر بو اوزکه‌لری قورتاردی اوزینی
٣٦ قورتارسون اکر مسیح واللّهن بکمشی در * و سربازلرده اونه ریشخند ایلر ایدیلر
٣٧ و یانته کلوب اونه سرکه عرض ایلدیلر * و دیهر ایدیلر اکر سن یهودیلرن پادشاهی سن
٣٨ اوزکی قورتار * و یونانیجه ولاطینجه وعبرانیجه اونن باشی اوستنده بر اعلان
٣٩ نامه یازلمش ایدی که یهودیلرن پادشاهی بو در * وآصلمش مقصّرلردن بری اونی
٤٠ سوکوب دیدی اکر سن مسیح سن اوزکی و بزی قورتار * امّا او بری اونه جواب
ویروب وقدغن ایلیوب دیدی سن مکر اللّهدن قورخمرسن او سببدن که همان او
٤١ عذابده سن * بزمکی ده عدالت اینن در چونکه اوز عمللرمزه لایق اولان جزانی
٤٢ آلورق امّا بو هیچ بیجا ایش ایلمیوبدر * وعیسی‌یه دیدی یا ربّ پادشاهلغکده
٤٣ کلن زمان منی یادکه کتور * عیسی ده اونه دیدی دوغری دیهرم سنه که سن بو
٤٤ کون منم اینن فردوسده اوله‌جقسن * وتخمیناً آلتنجی ساعت ایدی که هامی یرده
٤٥ دوقوزنجی ساعته کمین قرانلق اولدی * وکون قرانلق اولدی وهیکلن پرده‌سی
٤٦ اورتاسندن یرتلدی * وعیسی اوجا سس اینن چاغروب دیدی ای آتا روحمی
٤٧ سنن اللرکه تاپشوررم و بونی دیهوب روحنی تسلیم ایلدی * و یوزباشی بو کیفیّتی
٤٨ کورنده اللّهی تمجید ایلیوب دیدی حقیقتاً بو آدم صالح ایدی * و بو تماشایه یغلان
٤٩ جمعیّتلرن هامیسی واقع اولان زادلری کورنده سینه‌لرینه اوره اوره قایتدیلر * واونن
هامی آشنالری و جلیلدن اونن دالیجه کلن عورتلر اوزاقده دوروب بو زادلره باخر
٥٠ ایدیلر * و بودر یوسف آدلی بر کشی که مشورتچی اولوب یخشی وصالح کشی ایدی *
٥١ (که اوزی اولرن مشورتنده و عمللرنده شریك اولمامش ایدی) یهودیلرن آریماتیه شهرندن
٥٢ اولوب اوزی اللّهن پادشاهلغنه منتظر ایدی * بو کیمسه پیلاطسن یانته کیدوب

٥٣ عیسی‌نن جسدینی استدی ✲ و اونی یندروب بر نازك کتان پارچه‌سنه بوکوب بر قبره
٥٤ قویدی که قایه‌ده قازلمش ایدی و هیچ کس ده اونه قویلمامش ایدی ✲ و او کون
٥٥ تدارك کونی ایدی و سبت یاخینلاشر ایدی ✲ واونن اینن جلیلدن کلن عورتلر ده
٥٦ دالنجه کیدوب قبره و اونن جسدینن نیجه قویلمغنه باخر ایدیلر ✲ و قایدوب عطرلی
زادلر و مرّ حاضر ایلدیلر و حکمه کوره سبت کوننده آرام طوتدیلر ✲

ایکرمی دردنجی باب

١ و هفته‌نن یکشنبه‌سنده سحر چوخ تزدن حاضر ایلمش عطرلی زادلری کوتروب قبرن
٢ اوستنه کلدیلر و بعضی اوزکه عورتلر اولر اینن وار ایدیلر ✲ و داشی قبردن دکرلنمش
٣ تاپدیلر ✲ و ایچری کیروب ربّ عیسی‌نن جسدینی تاپمادیلر ✲ و واقع اولدیکه اولر
٤ بوندن اوتری حیرتده ایکن ناکاه اشیخلنمش پالتارلر اینن ایکی کشی اولرن یاننده
٥ دوردیلر ✲ و عورتلر قورخوب یوزلرینی یره طوتانده اولر بولره دیدیلر دیرینی اولیلرن
٦ آراسنده نه آختاررسز ✲ بوراده دکل امّا قیام ایلیوبدر یادزه کتورون که هنوز جلیلده
٧ ایکن سزن اینن نیجه دانشوب ✲ دیدی که کرك آدم اوغلی کناهکار آدملرن اللرینه
٨ تسلیم اولنوب و خاچه چکلوب اوچنجی کونده قیام ایلسون ✲ واونن سوزلرینی
٩ خاطرلرینه کتوردیلر ✲ و قبردن قایدوب بو هامی زادلری او اون بر نفره و قالانلرن
١٠ هامیسنه نقل ایلدیلر ✲ و بو زادلری رسوللره معلوم ایلینلر مجدللی مریم و یوّنا و یعقوبن
١١ آناسی مریم و اولر اینن اولان سایر عورتلر ایدیلر ✲ امّا اولرن سوزلری اولره افسانه
١٢ کمی کورنوب اولره اینانمادیلر ✲ و پطرس قالخوب قبره یوکردی و اکلوب کفنی
یالقوز قویلمش کوردی و اوز اوزنده بو واقعه‌دن تعجّب ایلیوب چیخوب کتدی ✲
١٣ و همان او کونده اولردن ایکی‌سی آلتمش اوخ منزلی اورشلیمدن اوزاق اولان
١٤ امّاوس آدلی کنده کیدر ایدیلر ✲ و بو هامی واقع اولمش زادلرن خصوصنده بر بری
١٥ اینن دانشر ایدیلر ✲ و واقع اولدیکه اولر دانشانده و مباحثه ایلینده عیسی اوزی
١٦ یاخینلاشوب اولر اینن یولداش اولدی ✲ امّا اولرن کوزلری اونی طانیمقدن طوتلمش

١٧ ایدیلر ٭ او ده اولره دیدی بو نه سوزلر در که یولده کیدنده بر برز اینن بحث ایلرسز
١٨ و بیله غمکینسز ٭ و بریسی که آدی کلیوپاس ایدی جواب ویروب اونه دیدی
آیا اورشلیمده برجه غریب سنسن که بو کونلرده اونده واقع اولان زادلردن خبردار
١٩ دکل سن ٭ او ده اولره دیدی هانسی زادلر اولر ده اونه دیدیلر ناصرتلی عیسی‌نن
حقنده اولانلر که اللّهن و هامی خلقن حضورنده عملده و کلامده قادر پیغمبر ایدی ٭
٢٠ و نیجه بیوك کاهنلرمز و رئیسلرمز اونی قتله حکم اولنمغه تسلیم ایلیوب خاچه چکدیلر ٭
٢١ بز ده امیدوار ایدك که اسرائیلی خلاص ایلین همان بو اوله‌جق ایدی و بولرن
٢٢ هامیسندن علاوه بو کون اوچنجی کوندر که بو زادلر واقع اولوبدرلر ٭ و بزدن بر
٢٣ نیجه عورت ده بزی حیرته صالوبدرلر چونکه سحر قبرن اوستنه کیدوب ٭ و اونن
جسدینی تاپمیانده کلوب دیدیلر بز ملکلرن ظاهر اولمغنی کوردك که دیدیلر او دیری
٢٤ در ٭ و بزم اینن اولانلرن بعضیسی قبرن اوستنه کیدوب ایله تاپدیلر نیجه که عورتلر
٢٥ ده دیمش ایدیلر امّا اونی کورمدیلر ٭ و اوزی اولره دیدی ای نادانلر و پیغمبرلرن
٢٦ واسطه‌لغی اینن دیلمشلرن هامیسنه ایناممقده قلبی سُست اولانلر ٭ آیا کرك دکل ایدی که
٢٧ مسیح بو زحمتلری چکوب اوز جلالنه کیرسون ٭ و موسی‌دن و هامی پیغمبرلردن باشلیوب
٢٨ هامی کتابلرده اوز خصوصنده یازلمش زادلری اولره تفسیر ایلدی ٭ و کتدیکلری
٢٩ کنده یاخینلاشانده او اوزینی دها اوزاق یره کیدن کمی کورستدی ٭ امّا اولر اصرار
ایلیوب دیدیلر بزم اینن قال بو سببدن که آخشام یاخین و کون باتمقده در پس اولر
٣٠ اینن قالمق ایچون ایچری کیردی ٭ و واقع اولدیکه اولر اینن سفره‌یه اکلشنده چورکی
٣١ کوتروب تبرّك ایلدی و پارچه‌لیوب اولره ویردی ٭ او وقت اولرن کوزلری آچلوب
٣٢ اونی طانیدیلر امّا او اولردن غایب اولدی ٭ و اولر بر برینه دیدیلر آیا یورکمز قزشمر
٣٣ ایدی وقتکه یولده بزم اینن دانشوب کتابلری بزه تفسیر ایلر ایدی ٭ و همان ساعت
قالخوب اورشلیمه قایتدیلر و او اون بر نفری و اولر اینن اولانلری بر یرده جمع اولمش
٣٤ ٣٥ تاپدیلر ٭ و اولر بولره دیدیلر که حقیقتاً ربّ قیام ایلیوب و شمعونه کورنوبدر ٭ بولر ده
٣٦ یولده‌کی زادلری و چورك پارچه‌لیانده اوزینی نیجه اولره طانیتدیغنی نقل ایلدیلر ٭ و اولر

بو زادلری دانشمقده ایکن عیسی اوزی اولرن اورتاسنده دوروب دیدی سلام علیکم ☆
٣٧ اولر ده هیبته دوشوب وقورخوب کمان آپاردیلر که بر روح کوررلر ☆ امّا او اولره
٣٨
٣٩ دیدی نه ایچون اضطرابده سز ونیه قلبلرزده بیله فکرلر چیخارلر ☆ اللرمی وایاقلرمی
کورون ومنی مسّ ایلیون وبیلون که من اوزم ام بو سببدن که روحن اتی وسموکی
٤٠ اولماز نیجه که منده کوررسز ☆ بونی دیهوب اللرینی وایاقلرینی اولره کورستدی ☆ وچونکه
٤١
اولر شادلق سببندن هنوز ایناغمر ایدیلر وتعجّب ایلر ایدیلر پس او اولره دیدی آیا
٤٢ بوراده یيملی بر زادز وار ☆ اولر ده بر پارچه کباب اولنمش بالق وشان بالندن
٤٣ اونه ویردیلر ☆ او ده کوتروب اولرن قباغنده ییدی ☆ واولره دیدی هنوز سزن
٤٤
اینن اولانده سزه دیدیکم سوزلر بولر در که موسی‌نن تورانتده وپیغمبرلرده ومزامیرده منم
٤٥ خصوصمده یازلمش زادلرن هامیسی کرك تمام اولسونلر ☆ او وقت اولرن فهمنی
٤٦ آچدی که کتابلری آنلاسونلر ☆ واولره دیدیکه بو طور اینن یازلوبدر وبیله لازم ایدی
٤٧ که مسیح زحمت چکسون واوچنجی کونده اُولیلردن قیام ایلسون ☆ واورشلیمدن
٤٨ باشلیوب اونن آدنده توبه وکناهلرن باغشلانمغی هامی طایفه‌لره وعظ اولنسون ☆ وسز
٤٩ بو زادلرن شاهدلری‌سز ☆ وبو در آتامن وعده ایلدیکنی اوستزه کوندررم امّا سز
یوخاریدن قوّت اینن کیینمش وقته کمین اورشلیم شهرنده قالون ☆
٥٠ واولری اشیکه بیت عنیایه کمین آپاردی واوز اللرینی قاوزیوب اولره خیر
٥١ دعا ایلدی ☆ وواقع اولدیکه اولره خیر دعا ایلینده اولردن آیرلوب کوکه عُروج
٥٢ ایلدی ☆ اولر ده اونه سجده ایلیوب کمالِ شادلق اینن اورشلیمه قایتدیلر ☆ وهمیشه
٥٣
مقدّس یرده اولوب اللّهه حمد وشکر ایلر ایدیلر آمین ☆

Romans 3: 23

23 For all have sinned, and come short of the glory of God;
24 Being justified freely by his grace through the redemption
that is in Christ Jesus:

Romans 6: 23
23 For the wages of sin is death; but the gift of God is eternal life through Jesus Christ our Lord.

Ephesians 2: 8-9

8 For by grace are ye saved through faith; and that not of yourselves: it is the gift of God:
9 Not of works, lest any man should boast.

Romans 5:8

8 But God commendeth his love toward us, in that, while we were yet sinners, Christ died for us.

John 3: 16
16 For God so loved the world, that he gave his only begotten Son,
that whosoever believeth in him should not perish, but have everlasting life.

I John 1: 9
9 If we confess our sins, he is faithful and just to forgive us our sins,
and to cleanse us from all unrighteousness.

Lord God of Heaven,

Thank you for helping me to find this information.

I pray that you would help those who posted this.

I pray that you would help them to be able to continue.

Please give them the strength, resources and support

that they need and are able to use.

Please watch over them.

God, Please help me to know you and understand you better.

Help me to be kind to others, and encourage those

who are in my life. I ask these things in the name of Jesus,

Amen

What is a standard prayer to become a Christian ?

Dear God,

I pray that you would hear my prayer.

I understand that I do need you.

I ask you to forgive me of all of my sins.

Please come into my life, and change me.

Please help me to understand you.

Please give me great wisdom and the

desire to study your teachings.

Please help me to obtain accurate copies

of the New Testament and to be able to

study and understand them. I ask you

to do all of this in the name of Jesus,

What does the New Testament teach about itself ?

II Timothy 3:16

16 All scripture is given by inspiration of God,
and is profitable for doctrine, for reproof,
for correction, for instruction in righteousness:

John 3: 16

16 For God so loved the world, that he gave his only be

that whosoever believeth in him should not perish, but

I John 1: 9

9 If we confess our sins, he is faithful and just to forgiv

and to cleanse us from all unrighteousness.

NTNT

This Text Conforms to the NT (which is the TR)

This text based on Translation of Koine (Ancient) Gre

prior to Revision of 1882 by WH

NTNTAUG652741